

Mirgu Marga

Rašo Kugis Mugis.

KELETAS METŲ atgal, radio kalboje, Prof. Senn Philadelphijos Lietuvius išpėjo laukti tragingos valandos, kada Washingtono užsienio politikos linija, gali būti, nevisai atitiks jų troškimams Lietuvos laisvės klausimu. Neseniai įvykusių didžiųjų konferencijų ty-la daugeliui Lietuviu teikia nerimo, bene ta valanda jau čia.

Bostono Darbininkas, pavyzdžiui, Vyskupų konferencijos pareiškimo mintį pasekdamas, rašo: "Deja, mūsų vyriausybė pradėjo svyruoti kovoje už iškio tvirtai palaikomus principus. Ji matomai vengia savo pareigos, aiškiai ir ryžtingai paremti nepriklausomybę tikriškoniškų valstybių kurios Rusijos pasienyje randa-si". Amerikonas, gali būti, nesutiks pareiga skaityti mažų tautų nepriklausomybės gynimą. Tai Amerikos idealas, bet ne pareiga. Amerikos pareiga yra karą laimėti ir patikrinti tokią taiką kad ateityje Amerikos piliečiams nereiktų kraujo lieti ir pinigų leisti. Jei patikrinimo eigoje Lietuvos laisvės žus, Amerika nejaus savo pareigose suklupus.

REALISTINIS nusiblaivini-nimas juntamas ir Amerikonų visuomenėje. Anne O'Hare McCormick, po Roosevelt-Stalino konferencijos, New York Times rašydama, sako: "Konferencijos, labiau negu kuris kitas karo įvykis, mūsų visuomenėje kaukštelėjo blaivinti-čių faktų kad Amerikos dalyvavimas pasaulio sprendimuose nereikia priėmimą to ko ji nori. Vadų pasitarimai pabrėžtinai moko kad pasaulio politi-ka nustatys konferencijos, ku-riose Amerikos idėjos gali būti nugalėtos". Amerikos balsas, kitais žodžiais tariant, ne-bus solo balsas. Giedos Angli-ja, giedos ir Rusija. Visų bal-sus teks derinti.

RUSŲ GIESMĖ šiomis dienomis pakartojo "draugas" Pa-leckis, Karas ir Darbo Klasė žurnale. Skolintu balsu giedo-damas, jis tvirtino buk Lietu-vos nepriklausomybė po 1918 metų buvus "netikras dalykas", nes Lietuva buvus "imperialis-tų įrankis".

Kaip žemai Rusų propagan-da krito jei turi vartoti mu-sų 1914-1918 metų socialistų (kaip Grigaitis) argumentai! Pagal Paleckį, Lietuviai jau "sykį amžių amžiams amžinie-siems" savo gyvybės klausimą išsprendė ir brangaus "laisvės čarterio" niekas neatduosią. Jie nutarę prisidėti prie Mask-vos, ir nemano pasitraukti.

JEI AMERIKOS balsas ne-bus solo tai Rusija taip pat, kaip užsimerkęs gaidys, viena negiedos. Teks derintis prie seno papročio: "Tu man duok šitą, aš tau duosiu šitą". Ru-sams reikės maisto, drapanų, mašinų, technikos reikmenų, taikos. Tą tik kapitalistinis pasaulis, jau sykį Rusiją nuo nazių išgelbėjęs, tegalės duo-ti. Tokiu būdu, Rusijai teks savo balsą prie Amerikos de-rinti. O Amerikos balsui sti-prios įtakos turės ne vien A-merikos paskelbti idealai bet ir patriotingų Amerikos Lietu-vių veikla. Jie šimtu nuosim-čių remia Ameriką priešus nu-galėti. Ir jie šimtu nuosim-čių turi teisę priminti Ame-rikai savo pageidavimus Lietu-vos likime. Štai kodėl bend-ras, visų Lietuvų darbas svar-bus. Štai kodėl busmas visų Lietuvų. Seimas New Yorke svėrus!

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 1

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO SAUSIO-JAN. 7, 1944

(29-ti metai :: 29th year)

Rusai Inėjo Lenkijon, Skaito Ją Sava Teritorija

New Yorko Seimui Teks Ginti Lie-tuvos Likimas

Sausio 4, raudonoji ar-mija įžygiavo į buvusią Lenkijos teritoriją, 50 my-lių frontu. Vokiečiai at-stūmti toje vietoje kur su-eina Baltgudija ir Ukrai-na, buvusios po Lenkų val-džia po pereito karo.

Tai yra tos dalys kurias Hitleris atidavė Sovietams 1939 metų karo pradžioje, ir Maskva nesnaudžia sku-hėdama pasauliui paskelbti jog "raudonoji armija 'iš-laisvino' Vakarinę Baltgu-diją ir Vakarinę Ukrainą iš po Lenkų jungo".

Sovietai laiko tas žemes neatskiriamomis Rusijos dalimis. Prima kad 1939 metais tų sričių gyventojai "nusbalsavo patys prisidė-ti prie Sovietų ir prašė kad būtų priimti į Sovietų So-cialistines Respublikas", ka-Maskva padarius, ir dabar raudonajai armijai "išlais-vinus" Baltgudiją, ji "vėl žerės kaip skaidrus brili-jantas didžiojoje Sovietu unijoje".

Pirm Rusų įžengimo į-tas sritis, Londone esanti Lenkų vyriausybė in exile sakoma pranešus Lenkijoje veikiančioms po žeminiams Lenkų kariautojams nesi-priešinti Rusų inėjimui, ti-kėjosi Rusai elgsis žmoniškai. Rusams nesipriešinti patarė ir Anglija.

Iš Maskvos skelbimų iš-rodo kad Lenkijai, kaip ir Lietuvai ir kitoms Rusijos kaimynėms, nereikės jokių sutarčių su Rusija, Stali-nas apsidirbs su jomis sa-votišku būdu.

Washingtono Sausio 5, Sekretorius Hull ir Britų ambasadorius Halifax tu-rėjo pasitarimą kaip išven-gti tolimesnių skilimų tarp Lenkų ir Rusų.

Tas pats likimas laukia ir Lietuvos. Lenkai tuojau šoko darbuotis ir landžioja po valdžių įstaigas Londone ir Washingtone žiūrėdami kaip išgėbėti Lenkiją nuo bolševikų pavergimo.

Lietuviai neturi nei savo valdžios in exile. Reikalin-ga skubiai sudaryti nors specialis komitetas Lietu-vos reikalus ginti.

Toks komitetas galės bu-ti sudarytas Amerikos Lie-tuvų Seime, kuris šaukia-mas New Yorke Vasario 5 ir 6 d., Hotel Pennsylvania.

MUSŲ KOVINGAS nuotai-kas gerai nusako Vabalnikų poeto K. Žitkaus, Italijos dvi-vojininkų sanatorijoje parašytas eilėraštis:

Tegu man neaušta aptemę rytai,
Nekeiksu aš naktį neramiai ir juoda;
Dabar aš žinau kad kryžiaus kelias
Gyvybė ir laisvė
Tegulėsi!

Vardan Lietuvos laisvės visi važiuokime į Seimą! Bolševikai kanda Will-kie. Willkie, kurį 1942 m. Sovietai draugiškai priėmė ir manė padarę jį "drau-gu", dabar susilaukė bolše-vikų vilko dantų už jo pa-rašytą straipsnį, kuriame jis neprielankiai Sovietams kalba minėdamas Lenkiją ir Pabaltijo šalis. Maskva vėl paskelbia kad "Pabalti-jo tautų klausimas yra pa-laišvino" Vakarinę Baltgu-diją ir Vakarinę Ukrainą iš po Lenkų jungo".

Tą patį Maskva pasako ir Suomijos ir Lenkijos at-vejais. Bara Willkie kam-jis "drumzdžia vandenį"—gadina Rusijos draugingu-mą su Amerika...

"BLACKOUT" VISA-ME PABALTIJYJE

Rusams artėjant, Vokie-čiai įsakė Latvijoje, Lietu-voje ir Estijoje nuo Sausio 1 dienos naktimis laikytis griežto "blackout", apsau-gojimui nuo Rusų naktinių atakų lėktuvais.

Raudonųjų artėjimas su-kelia paniką Pabaltijo ša-lyse, kartu ir Rumanijoje, kur Rusai visai prisitartin-o, įsiveržę Lenkijos buvion teritorijon.

PACIFIKO KARAS

Amerikos marinai užim-dami Cape Gloucester ant New Britain salos padarė Japonams tukstant t in ius nuostolius.

U. S. lakunai vėl bom-bardavo Marshall salas ir darė smarkų ataką Rabaul tvirtovės. Numušė 17 Ja-ponų lėktuvų.

Iš Londono skelbia jog iki šiol Hitlerio karo nuo-stoliai pasiekė šešis milio-nus vyrų užmuštais, sužeis-tais ir paimtais nelaisvėn.

Tai gal ne iš tikrų šalti-nių žinios: iš Maskvos jau du metai atgal skelbta kad Vokiečių išmušta apie 15 milijonų...

Berline liko be namų ar-ti pora milijonų žmonių — taip neliaujamai Berlinas Alijantų lėktuvais sprogdina-mas.

Washingtono teisiam 30 Vokiečių kurie konspiravo su nazių vadais nuvertti Amerikos valdžią.

VOKIETIJA VĖL LA-BAI APSPROGDIN-TA

Amerikos ir Britų laku-nai darė smarkius atakus Vokietijos nuo Kiel subma-rinų stoties iki Bordeaux, Prancuzijoje.

Numesta virš 3,000 tonų bombų, padaryta milžiniški nuostoliai.

Numušta 95 Vokiečių or-laiviai kurie pasitiko bom-berius jiems sutrukdyti.

Amerikiečiai prarado 12 lengvų lėktuvų ir 25 bom-berius šiame žygyje.

Italijoje, Vokiečiai sku-biai statydina stiprią tvir-tovių liniją kelių mylių plo-čio skersai Italiją, sulai-kymui Alijantų įjėgų ver-žimosi Romos linkui ir už-kariavimui likusios Italijos dalies.

LAUKIA ĮSIVERŽI-MU TRUMPOJE ATEITYJE

Vokiečiai tikisi kad bė-gyje dviejų savaičių gali įvykti Alijantų įjėgų pasi-kėsinimas veržtis Europon iš vakarų ar tai per Britų kanalą į Prancuziją ir Ho-landiją, ar per Šiaurės ju-rą į Norvegiją ir Daniją.

Maršalą Rommel pasky-rė apsigynimo įjėgų vadu.

PER NAUJUS ME-TUS ŽUVO 237

Per Naujų Metų šventę visoje šalyje kiek surinkta žinios, žuvo 237 asmenys. Iš jų 145 užmušta trafiko nelaimėse, kiti kitokias ne-laimingas mirtis sutiko.

13 užsimušė. Sacramen-to, Cal. — Karišku lėktu-vu skraidant, užsimušė 13 armijos karių.

Vengrijoje, kaip prane-ša, suimta apie 4,000 asme-nų kairiojo sparno, kurie pradėjo smarkią agitaciją už paskirą taiką su Alijan-tais.

Milane, Italijoje, laidojant nužudytą fašistą vir-sininką, iškilo gatvėje su-sirėmimas tarp Italų fašis-tų ir jų šalininkų Vokiečių iš vienos pusės ir Italų partizanų iš kitos. Užmuš-ta apie 20 žmonių.

Prašo daugiau kraujo. Amerikos Raud. Kryžius skelbia kad reikalauja dar 5 milijonų puskvorčių dau-giau kraujo kareiviams ir jurelviams užjuriuose gel-bėti nuo mirties.

KUR RUSAI ĮSIVERŽE LENKIJON

Šiame vaizde Baltas vidurys plotas parodo kie Rusai atmušė Vokiečius atgal nuo Liepos 12, 1943 metais, kuomet pradėjo atsigrębti prieš Vokiečius. Kairėje kur pažymė-ta Poland (tai prieš-karinės Lenkijos siena) kur yra miestai Korosten ir Zitomir, tame tarpe Sovietų įjėgos jau iš-tumė Vokiečius ir inėjo į senąją Lenkiją. Tai vis dar yra Ukraina, tačiau ta žemė buvo Lenkų valdžioje. Šiaurėje, prie Nevelio ir Polocko, raudonieji stovi arti Latvijos ir Lietuvos.

Bara Rooseveltą del Užsileidimo

Wendell L. Willkie savo vie-name rašinyje pareiškia jog Stalinas prasimūšė pirmyn į "žymiausią paskirą tarptauti-nų statesmeną". Willkie sako jog jo nuomone Prez. Roose-velt nėjo "gana toli" pastaro-se Maskvos, Kairo ir Tehera-no konferencijose. Roosevelt nepasiėmė vadovybės išdirbi-mui dviejų pagrindinių reikme-nų — politiško pamato tarp-tautiniam kooperavimui ir eko-nominio pamato tarptautinei prekybai ir plėtimui. Šiadien viso laisvo pasaulio žmonės laukia ekonominės ir politinės vadovybės iš Suvenytų Vals-tijų prezidento.

Roosevelto neėmimas vado-vybės šio karo reikaluose jau dabar jaučiamas visame pasaulyje. Šiadien Afrikoje, Azijoje, Europoje, Pietų Amerikoje, net čia pat Suvenytose Vals-tijose, žmonės neklausia ką p. Roosevelt toliau darys, neklaus-a ką premjeras Churchill toliau darys. Jie klausia ką toliau darys Stalinas.

Suv. Valstijos bent laikinai nepajiegė paimti vadovybės — politiška, ekonominė ir mo-raliniai. Stalinas — ir iki tam tikro laipsnio idėjos kurias jis atstovauja — paėmė visą pir-menybę, — sako Willkie.

Jis toliau privedžioja kad to-kie svarbūs klausimai ka Ru-sija darys su politiška laisve Suomijos, Lenkijos, Pabaltijo šalių ir Balkanų, lieka neaiš-kių, ir sako del to Respubli-ka-nų ir Demokratų partijų gru-pės dirba pasinaudojimu pro-ga savo politikai iš to ka Ru-sija darys su tomis šalimis.

Šios pastabas Prez. Roose-veltui yra vietoje, nes jis per-daug Stalina glostydamas už-sileido, davė ginklų ir maisto

ji sustiprinti, ir kai sustiprė-jes Stalina pradėjo visomis puseimis kaip jautis baubti "aš reikalauju tų šalių, reikalauju šitų", Prez. Roosevelt nepadarė jokių aiškių pareiškimų ka jis mano apie tų šalių ateitį.

VOKIETIJA BUS SU-MUSTA ŠYMET

Amerikos karo laivyno Admirolas King pareiškė, remiantis Alijantų aukštų įjėgų vadų suplanavimu, Vo-kietija bus sumušta 1944 metais, Japonija — 1945 metais.

Kongreso nariai taip pat tiki kad 1944 metais Vo-kietija bus pilnai nugalėta, tik karas su Japonija gali užsitęsti iki 1945 arba net iki 1947 metų.

DIRVA (THE FIELD)
Published every Friday in Cleveland bu the
LITHUANIAN WEEKLY
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States ----- \$2.00
In Canada ----- \$2.50
Entered as Second-Class matter Decem-ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

Gelžkeličiai reikalauja daugiau mokesčių. Nors gelžkeličių streiko išven-gta tačiau 15-kos ne-ope-ruojančių gelžkeličių uni-jų veda atkaklias derybas su Prez. Rooseveltui, reika-laujant kad jiems algos bu-tų padidintos, kaip jie iš seniau pradėjo už tai ko-voti.

Washington, D. C.—Pra-dėta bruzdėjimas iškelti Kongrese reikalavimą kad Karo Maisto administraci-ja duotų daugiau maisto iš savo sandėlių civiliniams sunaudoti. Laikas nuo lai-ko del betvarkių pasitaiko daug maisto sugenda ir iš-metama, o tas maistas ne-patenka žmonėms.

Štai Philadelphiaje pri-siejo išmesti milijonus sva-rų geros mėsos vien del betvarkės kokias susidarė iš kariškų užsakymų.

Anglies šioje šalyje per 1943 metus pagaminta arti numatyto saiko — produkcija buvo 97 nuoš., nežiu-rint generalinio streiko ir kitų trukdytų.

Iš numatytų šešių šimtų milijonų tonų iškasta 585 milijonai tonų.

Ruošiasi politikai. CIO prezidentas Murray ruošia \$700,000 fonda 1944 metų prezidento ir kongreso na-rių rinkimų kampanijai.

Po partijų konvencijų, kada jau bus nominuota kandidatai, spres kuri par-tija ar kuris kandidatas remti.

Montreal, Kanada.— Su-streikavo 2000 kitų miesto tarnautojų, ši kartą mėsos inspektoriai, pieno prižiū-rėtojai ir klinikos štabo nariai. Reikalauja metinių mokesčių po \$500 daugiau.

Dirbs trokus. Karo Pro-dukcijos taryba davė leidi-mą išdirbti 1944 metais vi-są milijoną trokų ir trai-lerių militaristikiems ir bu-tiniams civiliniams reika-lams.

Taip pat leidžiama ga-minti tam tikri kiekiai pro-sų, vonių ir tulų kitu na-niams reikalingų pdaigų kurių labai trūksta.

Philadelphia. — Rytinių valstijų laivų išdirbystės 1943 metais pastatydino ir nuleido į vandenį 589 įvai-rių rusių laivų, daugiau ne-gu dusyk tiek kaip 1942 metais.

Apsivedė 113 metų senis. Tallahassee, Fla.— apsi-vedė neraras, kuris sakoma turi 113 metų amžiaus.

ŽYDAI SUKĖLĖ 75 MI-LIJONŲ
United Jewish Fund sa-vo karo nukentėjusių šel-pimui ir kitiems reikalams jau sukėlė 75 milijonus do-larių nuo 1939 metų.

PENNSYLVANIOJE

PITTSBURGH

24 Milijonai Metams Miesto Operavimui

Apskaičiuota kad 1944 metais Pittsburgho miestui reikalinga bus \$24,046,306 operavimui savo visoms įstaigoms ir apmokėjimams miesto valdininkų ir jų padėjėjų, tarnautojų bei miesto įstaigos darbininkų darbininkų algų.

1000 Angliakasių Sustreikavo

Vakarinėje Penssylvanijoje sustreikavo dviejų angliakasių darbininkai, viso virš 1000 vyrų. Vienoje streikuoja 560 vyrų, kitoje 575.

PITTSBURGHO srityje buvo užėjus slidumas, Sausio 3 vienoje nelaimėje del slidimo užmuštas vienas vyras, keturi kiti asmenys sužeisti.

Naujų metų naktį, gryžtant iš baliaus, šitiko nelaimė — valavo viename susigrūžę net 4 porėlės. Automobilis susimušė su gatvekariumi, vienas jaunuolis užmuštas, 7 kiti sužeisti.

IVES 48 DARBO VALANDAS. Del stokos, darbininkų tam tikrose karo reikmenų industrijose, Pittsburgho srityje ruošama įvesti 48 valandų darbo savaitę. Tas manoma padaryti apie Vasario 1 d.

Bėgyje sekančių 6 mėnesių sakio reikalinga bus šioje srityje karo reikmenų dirbtuvėse apie 30,000 darbininkų daugiau.

PHILADELPHIA

PAKRIKSTYTAS BOMBERIS

Philadelphijos Lietuviai sukelė karo bonais \$469,825, ir nupirkta bomberis, kuris vėliau pakrikstytas "Knight of Lithuania" (Lietuvos Vytis).

Krikštynos atsiuvo Gruodžio 21, Army Air Base, New Castle, Del. Ten dalyvavo didokas buris Lietuvių, svarbiausia bonų komiteto darbuotojai.

Nuo Pearl Harbor užpuolimo Philadelphijos Lietuviai kaip spėjama išpiko karo bonų už virš milijoną dolerių. Gal but ir už daug daugiau, bet ne visų jų pirkty bonų rekordai žinomi.

POKILIS. Sausio 9, sekmdienį, 5 val. vakare, Lietuvių Muzikalėje salėje bus banketas, tų bomberio krikštynų atžymėjimui. Bankete kiekvienas dalyvis gaus dovaną vieną to bomberio fotografiją atminčiai.

Dirva dabar yra pigiausias darbininko liuoslaikio draugas; platinkit ją tarp savų.

Užsirašykite Amerikos "LIETUVIŲ NAUJENAS" Mėnesinis žurnalas, 28 puslapių, paveiksluotas ir daug skelbimų. Kaina 50c metams. Adresas: Lietuvių Naujienos 332 N. 6th St. Philadelphia 6, Pa.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU

Knygelė "KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU" gausama Dirvos adm., už 25c. Kitur persiuntimui pridėkit 5c.

Kurie Lietuviai nežino savo atvažiavimo dienos ir laivo kreipkitės į Dirvos agentūrą, jums bus pagalbėta tai surasti. Vietiniams norintiems išpildoma aplikacijų blankos. (Vietiniai prašomi kreiptis tik penktadieniais ir šeštadieniais.)

DIRVOS AGENTURA 6820 Superior ave. Cleveland, Ohio.

Džiaugiasi Sugryžęs

Vaizdas Prez. Roosevelt po jo pastaro sugryžimo iš ilgos kėlionės ir konferencijų, į Baltuosius Namus. Jis matyt nurodęs Persijos saule, ir dėti kėlionės rubus.

AMSTERDAM, N. Y.

SIURPULINGA MIRTIS

Gruodžio 15 pasklido siurpulinga žinia: Henrikas Radevičius, 22 m. jaunuolis, dienos metu važiuo automobiliumi namon išleides savo draugą į kariuomenę. Vaziuojant įvyko nelaimė. Spėjama kad jo automobilis paslydo ir nuo tilto nulekė į upę. Pirmagalis automobilio pramušė ledą ir įlindo ledan, kur jis ir rastas; automobilio durys buvo kiek atidarytos, bet per ledą spėjama negalėjo atidaryti duris tiek kad galėtų iš automobilio išlysti, jeigu dar buvo neužiimušęs. Jeigu buvo pritrenktas tai neturėjo įjegos išlysti ir prigirė.

Vaikinas palaidotas Gruod. 18, pamaldas laikė trys kunigai Lietuvių šv. Kazimiero bažnyčioje. Laidotuvių direktorius buvo Petras Sargelis Jr. Velionio grabą nešė jo draugai jaunuoliai; buvo prisiūsta daugybė gėlių, ir daug laidotuvėse.

Henrikas per apie du metus General Electric Co., Schenectady dirbtuvėje mokinosi svarbių mekanišką darbą, apie trys mėnesiai atgal užbaigė mokynes ir gavo diplomą. Jis pats džiaugėsi, džiaugėsi jo tėvai ir sesutės, ir valdžiai buvo reikalingas toks darbininkas, nes ji net kariuomenėn neimė.

Velionio Radevičius su žmona yra ilgamečiai Dirvos skaitytojai. Iš Lietuvos jie nuolat pranešė apie Trimitą ir Musų Vilnius iki tie laikraščiai ėjo, ir kitus patriotiškos krypties laikraščius. Jie patys skaitė ir savo jaunuolių sunų bei dukteris išmokino, pripratino Lietuviškai skaityti. Ypač velionis gana atvirdžiai sekė apie Lietuvą, jos skriaudą, nepriklausomos Lietuvos progresą, ir tt.

Suomi reikiu širdingą užuojautą velionies tėveliams ir sesutėms.

Daug žmonių kurie pažino Henriką labai apgaileauja jo, nes buvo malonus, mandagus, Lietuviškai susipratęs jaunuolis.

Lai tau buna lengva šioje žemėlėje ilsėtis amžinai.

P. Lalas.

GIMĘ 3,200,000 KUDIKIŲ 1943 M.

Sulyg skelbiamų žinių, 1943 metais šioje šalyje gimimų buvo 3,200,000 — suvirš 200,000 daugiau kudikių gimė negu 1942 metais. Taip pat gimimų buvo virš milijonas daugiau negu gimė 1933, pačios sunkios depresijos metais.

J. Žemantauskas

"Dirvos" Agentas

Notaras

130 Congress Avenue Waterbury, Conn.

Detroit, Mich., Naujienos

IŠ LIETUVIŲ SPAUDOS KLUBO

NEW YORK, N. Y. — Jau nekartą teko minėti kad šiame klube yra susibūrusios geriausios įjegos kas tik gali plunksną vartoti ir sekti kas kur darosi Lietuvos atžvilgiu bei rašyti spaudon ir kitur Lietuvą liečiančiais dalykais. Nariais klubas auga, nors ir pamažu, ir daug yra darbo atliekų, tat ypač šiais laikais reikėtų kiekvienam kas tik gali vartoti plunksną, priklausyti į šį klubą, nes dabar reikalingas yra plunksnos žmonių darbas.

Šio klubo susirinkimas buvo laikomas Gruodžio 16. Nors narių atsilankė mažai, vienok buvo užtektinai kad galima buvo laikyti susirinkimas ir tapo išrinkta valdyba 1944 metams, kuri pasiliko beveik ta pati. Iš eilės vis valdytos nariai išdėvė raportus, ir buvo diskutuota a. a. Kun. A. Miluko liks gražus knygynas, tos knygos guli be jokios naudos; ar negalėtų kas susirupinti jomis. Jei kas norėtų klausyti apie tai kokią informaciją lai kreipiasi pas šio klubo sekretorių V. F. Jankauską, kuris suteiks daug informacijų. Antraštas: 307 West 30th St., New York, N. Y.

Coömpolitan žurnale Gruodžio m. buvo parašyta straipsnis apie politinius klausimus, ypač liečiančius Pabaltijo valstybes; autorius yra Arthur Krock, straipsnis "State Department Controversy" vertėti kiekvienam perskaityti.

Panele M. Kižiūtė išnešė kad reikalinga pasveikinti kiekvieną autorius kuris ką parašo apie Lietuvą laudingai. Tai graži p-lės Kižiūtės mintis ir tikrai tas reikalinga padaryti kiekvienam samohingam Lietuvniui.

Panele Kižiūtė taip pat pranešė kad Common Council of America, kurios antraštas yra East 40th ir kampas Park Ave. rengia arta kitą sakant didžia surengti kiekvienai tautai savo vakarą jų patalpose; ji pareiškė turinti vilties kad ir Lietuviai gal neužlgo turės tokį parengimą.

Sekantis L. S. Klubas susirinkimas bus laikomas Sausio 27, 307 West 30th St., N. Y. City, ir prašoma visų tą vakarą susirinkti skaitlingai.

Už Lietuvų Spaudos Klubą J. V. Valickas.

Nuo Redakcijos: Lietuvių Spaudos Klubas, kaip jis save dažnai musų spaudoje reklamuoja, ir kaip dažnai pranešama apie jo įvairius kultūrinius ir tautai svarbius darbus, ne visai nuosirdžiai atsiliepia ir tam tikrus būtinius reikalus. Spaudos Klubas turėjo būti iš pirmųjų paremti leidimą Dr. Noremo knygos "Timeless Lithuania", tačiau per kelis kartus prašomas, ir iki šiai dienai tam reikalui pasiliko kurčias.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

LaGuardia Karo Fondo Vajaus Atidaryme

New Yorko miesto mayoras LaGuardia darė atsisaukimą Nacionalio Karo Fondo vajuje ir savo gimtadienio proga įteikė tam fondui \$1,348. To fondo komiteto pirmininkas Emil Schram (kairėje), įteikia mayorui gimtadienio tortą.

Nauji Metai be Nelaimių

Pirmi Nauji Metai Detroito istorijoje kad sulaukus naujų metų, nuo 12:00 nakties iki 12:00 dienos, per 12 valandų, Detroito neįvyko fatališkos nelaimės ir nebuvo nei vieno automobilio vairuotojo areštuota už važiuojimą girtu. Taip pasakoja seni policijos viršininkai kurie per daug metų tarnauja policijoje. Per sumištą laiką užrekorduota tik 18 nelaimių su automobiliais kuriose buvo sužeista žmonių lengvai.

Per 1943 metus Detroito gatvėse trafike užmušta 198 asmenys, irgi tai vieni iš mažiausių tokių žuvimų metų. Bendrai Detroito gatvėse per metus laiko automobilių nelaimėse užmušama apie 225 žmonių.

Detroito gatvėse automobiliai, trokai ir gatvekariai peritą metų sužeidė lengviau ar sunkiau 10,510 žmonių. Sužeista tokiu būtu 3,000 mažiau negu metai anksčiau.

Žmonių Detroito pernai gyveno daug daugiau, ir daugiau važinėjo gatvekariais ir busais, bet automobilių ir trokų laisvus 1943 metais buvo išsiėmę 40,000 mažiau negu buvo išimta 1942 metais.

RAUDONASIS KRYŽIUS

Gruodžio 30, Lietuvių salėje atsibuvo Raudonojo Kryžiaus Liet. moterų skyriaus priešmetinis susirinkimas, ir buvo gana skaitlingas. Moterys dalyvavusios susirinkime užsimokėjo po vieną dolarių metinį duklį, ir svarstė visus savo skyriaus reikalus; taipgi išrinko skyriaus valdybą 1944 metams. Pirmininke liko V. Motuzienė; vice pirmininke Ona Vilkinienė; užrašė raštininkė Marė Sims; finansų raštininkė Marė Brazauskienė, ir ūkininkė Margareta Petrikienė.

IŠ SLA 352 KUOPOS SUSIRINKIMO

Sausio 2, Lietuvių salėje atsibuvo SLA didžiosios 352 kp. metinis susirinkimas, kuriame priimta visų metų kuopos valdybos metiniai raportai ir apsarstyta kiti reikalai.

Didžioji Susivienijimo kuopa, sulyg kuopos finansų raštininkės Mirgos Michael, skaitlingų žvilgsniu stovi taip: narių kuopa turi 405, iš jų 23 tarnauja Amerikos kariuomenėje. Įeigų per metus kuopa turėjo \$6760.63, išlaidų \$6842.74, kuopos ižde randasi \$308. Sirgo per metus 13 narių, 5 vyrai ir 8 moterys. Mirė vienas narys.

PIRKIMAS LĖKTUVO

Dabar Detroito Lietuvių tarp eina pardavinėjimas Amerikos Karo Bonų, sukelimui \$110,000 — sumos, už kurią bus nupirkta Ambulance Plane. Ta suma turi būti pasiekta iki Vasario 16.

Aukokit Dešimtukus

Gerry King, 6 metų vaikutis, išgydytas nuo infantile paralyžiaus, siūnčia Prez. Rooseveltui linkėjimus ir dešimtukus paramai kovai su ta liga. Gerry išgelbėtas nuo tos ligos tuo fondu kuris ringamas dešimtukais kas meta Sausio mėnesį, pavadintas "March of Dimes".

Iš pradžių pardavinėjimas ėjo sparčiai, bet švenčių laikui pradėjo šlubuoti. Vieni Lietuviai pirkto bonus jau net antru kartu, o kiti dar nei vieno karto. Pereitą susirinkimą Dr. Jonikaitis užklauso ar jau baigiamė bonus išparduoti ir gaves atsakymą kad dar tik apie pusė teisparduota, išsiėmęs tukstantį dolarių nupirko kitą boną. O kaip tu, troli biznieriui ar profesionalui: Kada ateisi Detroito Lietuviams į talką? D. R.

DAYTON, OHIO

30 METŲ SUKAKTIS

SLA 105 kuopa buvo suorganizuota Sausio 4, 1914 metais, iš 10 narių. Taigi šymet suejo 30 metų tos kuopos gyvavimo sukaktis.

Per tą laikotarpį 105 kuopos narių pasidarbavimu atlikta daug praklinių darbų. Surengta koncertų, veikalu, prakalbių, laių ir piknikų. Taipgi daug pinigų aukota labdarystės ir Lietuviškiems reikalams.

Dabar kuopoje priklauso 64 nariai. Carterinis narys yra liks jau tik vienas, Tamas Sakaitis. Du kuopos nariai yra žymūs biznieriui: Justinas Sakalas užlaiko rubų valymo ir taisymo įmonę; Antanas Frektikas užlaiko užėigą kuri vadinama "Kaukas". Vienas narys yra profesionalas, dantis, Jurgis Blozis, kuris atvyko iš Chicago.

Kuopos ižde turtas siekia virš \$300.

NEVISIEMS KALĖDOS BU-NA. LINKSMOS

Kadangi didumos čia gyvenančių Lietuviškų šeimų sunai randasi kariškoje tarnyboje, išsklaidyti po visą pasaulį, toms šeimoms, o ypač motinoms ir tėvams, prisiėjo šias Kalėdas praleisti nelinksmoje nuotailoje. Taipgi randasi keiliolika šeimų kurių nariai serga, tai ir toms šeimoms negalėjo būti linksmos šventės, o ypač Paulinai Kubilienė, kuri palaidojus savo vyrą, Joną, vos spėjus sugryžti iš kapinių, pati buvo sutikta nelaimės: bežengdama į rusį nusilaužė koją ir dabar serga. Bet reiki turėti viltį kad kitos Kalėdos bus kitonškos, nes manoma šis karas užsibaigs su mūsų pilnu ir teisingu laimėjimu. D. Rerp.

•PALESTINOJE, žydų žemėje, pradėta žmonės raginti auginti daugiau kiaušinių ir krakalių mėsa.

Pirkit War Bonds šiądien

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

LABAŠAUSKAS Vincas, 54 m., mirė Gruod. 18, Clevelande. (Suvalkių Kalvarijos par.) Amerikoje išgyveno virš 30 metų.

KABLAITIS Mateušas, 80 m., mirė Gruod. 17, Clevelande. GALANSKAS Vincas, 69 m., mirė Gruod. 26, Clevelande.

ZOLYNAS Antanas, 54 metų, mirė Gruod. 20, Clevelande. (Balbieriškio p., Suvalkių k.).

ZEMAITIS Vincas, seno amž., mirė Gruod. 28, Clevelande. (Pilviškių p., Marijampolės ap.). Amerikoje išgyveno 50 metų.

RAZAUSKIENĖ Rozalija, 70 m., mirė Gruod. 18, Dayton, O. (Garliavos p. Kauno ap.) Ilgą laiką gyveno Lawrence, Mass. Du jos sunai gyvena Daytone, sunus ir dukte Detroito, sunus Lawrence, ir dukte Athol, Mass.

BALTAUSIS Simanas, 79 m., mirė Rugs. 16, Bridgeville, Pa. (Balbieriškio par., Marijamp. ap.) Liko žmona, Marijona, sunus Simas, kuris tarnauja armijoje, dukterys Rožė Abromavičienė, ir Veronika Digroski.

NAGINONIS Motiejus, mirė Gruod. 12, Donora, Pa. Buvo 57 m. (Garliavos p., Tabaškių k.) Amerikoje išgyveno 31 metus.

KIZAS Baltrus, 55 m., mirė Spalių 25, Donora, Pa. (Garliavos p., Ringuodiškių k.). Amerikoje išgyveno 30 m.

KASPUTIS Pranas, 60 metų, mirė Gruod. 1, Worcester, Mass.

OKLAITIS Antanas, mirė Gr. 3, Worcester, Mass.

SATKAUSKAS Juozas, pusamžis, mirė Gruod. 4, Chicago. (Telsių ap., Platelių p.) Amerikoje išgyveno 35 metus.

PETKEVIČIUS Aleksandras, seno amž., mirė Gruod. 3, Chicago. (Raseinių ap., Pašilės p., Putromentiškių k.) Amerikoje išgyveno 45 m.

ALABURDA Andrius, pusamžis, mirė Gruod. 4, Chicago. (Veiverių p., Juodubugių k., Marijamp. ap.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

STANKUS Vincas, 16 metų, mirė Gruod. 4, Chicagoje, kur buvo ir gimęs.

JUODEIKĀ Pranas, mirė 4 Rugs., Buenos Aires, Argentinoj, kur išgyveno 39 metus.

JANKAUSKAS Juozas, mirė Lapk. 22, Farmington, Ill. GRUBIS Aleksas, 60 m., mirė Rugs. 10, East Hampton, N. Y.

BURNEIKIS Silvestras, 49 m., mirė Lapk. 3, Scranton, Pa. (Vilkijos p., Dulkų k.).

PAURIENĖ Antanina, 65 m., mirė Spalių 7, Terre Haute, Ind. (Šiaulių ap., Skenių k.).

ZALTAUSKAS Mikas, 58 m., mirė Liepos 11, W. Scranton, Pa.

KLIMTIENĖ Julija, senyvo amž., mirė Lapk. 17, Philadelphia, Pa.

NAUJALIS Adomas, mirė 17 Lapk., Philadelphia, Pa. ZVANIKIS Juozas, 68 metų, mirė Lapk. mėn., Newark, N. J.

BIMBIRAS Bronius, mirė Lapkričio 28, Brooklyn, N. Y. PAKSTAS Jurgis, mirė Lapk. 29, Brooklyn, N. Y.

KRASAUSKAS Juozas, mirė Lapk. 29, Plymouth, Pa. PASKEVICIUS Juozas, mirė Lapk. 30, Kingston, Pa.

VALUKONIS Jonas, mirė Gr. 2, Upper Pittston, Pa. JONČIUS Jonas, mirė Lapk. mėn., Wilkes-Barre, Pa.

SIRUTIENĖ Ona, mirė Lapk. 13, Collinsville, Ill. MILENCIUS Ignas, mirė Lapk. 20, Silver Creek, Pa.

LUKŠAS Jonas, seno amžiaus, mirė Gruodžio 6, Chicagoje. (Telsių ap., Plungės p., Užlekio k.) Amerikoje išgyveno 33 m.

PETKIENĖ Julijona (Kivilaitė), pusamžė, mirė Gruod. 6, Chicago. (Telsių ap., Varinių p., Pagirždučio k.) Amerikoje išgyveno 33 metus.

MARKVENAS Antanas, pusamžis, mirė Gruod. 5, Rochester, Minn. (Biržų aps., Pabrazdžių k.) Amerikoje išgyveno 34 metus.

DANTA Vincas, 17 m., mirė Gruod. 6, Chicagoje, kur buvo ir gimęs.

KNITA Jonas, pusamžis, mirė Gruod. 8, Chicagoje. (Telsių ap., Gadunavos p., Bužėnų k.) Amerikoje išgyveno 34 metus.

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mus negu ugniaagesius (fire-monsters), ir Apdraudos Agentūra.

P. - P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate 6606 Superior Ave. Cleveland Henderson 6729

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė) REIKALE VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI. Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE ENDicott 1763

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

OFISO TELEFONAS: Main 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit pigia kainą. Taipgi gausit patarnavinį įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaissu paskolas pirmo mortgocio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Naujoje Vietoje

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius IR BALZAMUOTOJAS

Sermonis kambarius duodame vartoti nemokamai

Naujoji, moderniniai įrengtoji nuosavioji vietoj

6202-04 SUPERIOR AVE. Henderson 9293

Tegul meilė Lietuvos

Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę Pažinę —

Jungo Nevilksim!

Amerikos Lietuvių Seime Dalyvauti Kviečiami visi Patriotai

Seimas bus 2 dienas: VASARIO-FEB. 5 ir 6, Hotel Pennsylvania

(Hotel Pennsylvania randasi prie Penna R. R. Station, 7th Ave. ir 32nd, arti SLA Namų)

1944 Metas yra veikimo Metas. Dirbkime!

Amerikos Lietuvių Seimas Lietuvos reikalais, saukiamas New York'e Vasario 5-6, 1944 metais, primena 1918 metais New York'e suauktą Visuotinę Lietuvių Seimą Kovo mėnesį. Kaip tada to meto Lapkričio mėnesį baigėsi karas ir Lietuvai atsisteigė nepriklausoma, taip ir dabar, 1944 metais pranašaujama Europinio karo pabaigą su pergale Alijantų pusėje. Iš visko kaip Amerika šiam karui ruošiasi dabar — daugiau negu mes žinom ir numanom — reikia tikėti šmet karas Europoje bus užbaigtas.

Nauji įvykiai šmet seks vienas kitą greitai staugumu. Mes Amerikos Lietuviai privalome būti pasiruošę šiems naujiems įvykiams, kurie visais atvejais lies ir mūsų tėvynę Lietuvą.

1944 metų Amerikos Lietuvių Seimas turės reikšmės įvykiams kurie ateis 1944 metais, taigi nemažindami ir neneigdami 1943 metų Amerikos Lietuvių bruždimo ir pastangų Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei atgauti neprivalome būti akli naujiems darbams kuriuos atneš šis 1944 metas.

JEIGU NE DABAR SEIMĄ ŠAUKSIME TAI KADA JIS VĖLIAU BUS REIKALINGAS?

Dirba boševikai, kurie pasiryžę parduoti Lietuvą kaip išgamos savo motiną. Šiame Seime mes nutrinsime Lietuvių tautai padarytą mūsų boševikų gėdą.

Dirba Lenkai — štai jų vyriausybės in exile pirminkas net iš Londono atvyksta pas Prez. Rooseveltą pasiteirauti kas Maskvos ir Teherano konferencijose nutarta Lenkijos likimo klausimu.

Mes budami čia pat Prezidento Rooseveltto kaimynystėje, neturim galimybių patirti to kas mums šiandien labiausia rūpi: ką nutarė Maskvos ir Teherano konferencijos Lietuvos klausimu?

Šis Lietuvių Seimas galės išrinkti Amerikos Lietuvių delegaciją apsilankyti pas Prezidentą Rooseveltą iširti kokis Lietuvos likimas nuspręstas ar nenuspręstas ir ko mes turime toliau siekti.

KAS KVIEČIAMI SEIMAN

Kiekvienas Amerikos Lietuvos trokštantis Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės, kiekvienas kuris myli ir didžiuojasi savo garsia tauta, privalo rengtis važiuoti į šį Seimą prisidėti prie pasisakymo ko mes Amerikos Lietuviai norime Lietuvai iš šio karo.

Važiukite visi: Vyrai ir moterys kolonijų veikėjai ir veikėjos, draugijų, kuopų, klubų, biznių ir profesijų atstovai. Draugijos ir kuopos gali rinkti delegatus sulyg savo išgalės, be suvaržymo ar bijojimo kad vieni turės daugiau atstovų negu kiti. Pavieniai prašomi važiuoti jausdamiesi lygiai kareiviais už Lietuvos laisvę.

Šiame Seime ypač kviečiami Amerikos politikoje dirbantieji kolonijų veikėjai, nes šmet yra prezidento ir Kongreso rinkimo metas, jums išeis tas į naudą.

Visi dalyviai gaus Seime balsą išreikšti savo ir savo kolonijų Lietuvių mintis. Jokiam patriotui nebus durys į Seimą uždarytos. Kiekvienas Lietuvos yra reikalingas ir brangus šioje mūsų kovoje už Lietuvos laisvę.

TAIGI, PAKALBĖKIME RIMČIAU

Katalikų dienraštis Draugas komentuodamas apie šaukiamą New York'e Amerikos Lietuvių Seimą, štai ką sako:

"Reikia pasakyti kad ir 'seimo' kvietėjai neatstovauja jokių Lietuvių draugijų ar organizacijų. Lietuvai Vaduoti Sąjunga susideda ne iš draugijų ir organizacijų, bet iš keleto paskirų, gerokai 'fašistuojančių' tautininkų, kurių 'dvasios vadu' yra A. Smetona'....

Toliau:

"Jei tai būtų buvęs noras suaukti Amerikos lietuvių seimą, kuriame būtų atstovaujama Amerikos Lietuvių dauguma, iniciatoriai turėjo pasitarti ir susitarti su Amerikos Lietuvių Taryba.... Pagaliau, jei jau A. L. T. jiems vis dar tebėra 'kaukuli gerkle', galėjo kalbėtis su A. L. R. K. Federacijos, Tautinės Sandoros, abiejų Susivienijimų ir kitų organizacijų vadovybėmis...."

Galop prideda:

"Tad, jei A. Smetonai rūpi Amerikos Lietuvių vienybė....

ir laisvos ir nepriklausomos Lietuvos atsteigimas, jis turėtų sudrausti savo sekėjus kad jie nedrįstų operuoti Amerikos Lietuvių vardu ir žaisti Lietuvos likimu...."

Pakalbėkime rimtai. Draugas, kurio tą straipsnį rašė tas pats L. Šimutis, kuris yra ir Amerikos Liet. Tarybos pirmininkas, ir A. L. R. K. Federacijos pirmininkas, ir katalikų Susivienijimo pirmininkas, kuris savo editoriale atvirai pareiškia kad jis nepripažįsta Lietuvai Vaduoti Sąjungos, ir kuris paneigia Lietuvos Prezidentą A. Smetoną, savo straipsnyje kalba nesuderinamomis frazėmis.

Draugas nori kad p. Smetona "sudrausti" tautininkus — lygiai taip kaip Tarybininkai elgėsi, kurie nepripažįsta Lietuvai Vaduoti S-gos, ignoravo ją ir nekvietė į Pittsburgho konferenciją.

Anot Draugo ir Tarybininkų, LVS negali nei Lietuvos

sve. Delegatai nebus cenzuruojami, kas tik pritaria Lietuvos nepriklausomybei prašomas į Seimą!

Prašome skubiai šį klausimą pakelti savo draugijų, kuopų, klubų, chorų susirinkimuose, arba šaukit ekstra susirinkimus delegatų išrinkimui nuo organizacijų, arba kur negalima jau suaukti susirinkimo kviečiami valdybų nariai.

Šiame Seime dalyvaus Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona ir eilė kitų iš Lietuvos atvykusių Lietuvių bei tili žymūs Amerikiečiai.

Bus atšvęsta didžiausias Amerikos Lietuvių bendras Lietuvos Nepriklausomybės 26 metų sukakties paminėjimas.

Ruoškit siųsti savo auką Seimui pavieniai ir organizacijos.

LIETUVIŲ SEIMO UŽDAVINIAI

1. Atstatyti Lietuvos nepriklausomybę sulyg Atlando Čarterio, kooperuojant su Amerikos ir Lietuvos valdžios įstaigomis.

2. Reikalauti kad Lietuva būtų įleista į United Nations narių skaičių.

3. Prašyti gubernatorių visose Amerikos valstijose kur tik Lietuviai gyvena, kad paskelbtų Lietuvos Nepriklausomybės proklamaciją Vasario 16, ir kooptuoti čia gimusių Amerikos Lietuvių jaunimą ir profesionalus tą darbą vykdyti.

4. Organizuoti Amerikos Lietuvos moteris į bendrą darbą steigiant ir bendrinant kareivių motinų ir žmonių organizacijas, pavedant joms rinkimą rūbų Lietuvos nuo karo nukentėjusiems žmonėms apdengti.

5. Supažindinti ir suartinti Amerikos Lietuvių Legijonų narius, stipresniam suorganizavimui Lietuvių įjėgų Amerikos karo pastangoms, ir grįžtančių Amerikos Lietuvių kareivių pagalbai.

6. Subendrinti ir sustiprinti Amerikos Lietuvių pastangas U. S. War Bonds pirkime, pasinaudojant įvairių kolonijų skirtingais sumanymais. Pav.: rodytu spalvuotos ir kalbančios filmos Chicago krikštytų pirmo Lietuvių pirkto bombonešio, pavadinto "Lituanica", Dariaus ir Girėno lėktuvo vardu.

Šiame seime bus apimta ir kiti svarbūs, Lietuvai ir Amerikai liečiantys klausimai kurie iki to laiko iškil, nes karo eigoje įvyks žymiai didesnių veiksmų negu iki šiol buvo.

Šis Seimas važiuojanti atstovai prašomi suprasti vieną svarbų dalyką: Nebus čia svarstoma kokią valdžią mes Amerikos Lietuviai norime Lietuvos žmonėms primesti. Prezidentas ir ministrai bus išrinkti Lietuvoje.. Mes tik rupinkimes ir dirbkime kad Lietuvių tauta būtų išlaisvinta ir Lietuvos nepriklausomybė atstatyta.

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA, RYTŲ TAUTININKŲ CENTRAS.

L. V. S. CENTRAS 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

gelbėjimo reikalais dirbti — Tarybininkai vadina save tais "pateptais" ir "visagaliniais" Lietuvos vadavimu ir šelpimo monopolį savo rankose turėti. Tikisi paėmę į savo kontrolę ir diktatūrą visos draugijos ir organizacijos (didelis įsivaizdavimas!) Jų manymu, "mes viską kontroliuojam", ir kaip tai dar gali būti tokių kurie drįstų be mūsų "leidimo" koki Lietuvos vadavimo reikalu žingsnį imti!

(Čia ir pasirodo kas žaidžia Amerikos Lietuvių vardu ir nelaimingoms Lietuvos likimui!)

Yra žinoma kad Tarybininkai ir p. Šimutis ignoruoja Lietuvos Prezidentą, — ir net mat tikrą žymų asmenį siuntinėja po Amerikos tautininkus kad jis prikalbintų tautininkus atsisądėti p. A. Smetonos, "tada Tarybininkai su tautininkais (su LVS ir tt.) tartis kilių neturės".

(Tai gudrus budas tautininkus skaldyti, bet nesiseka.)

Nors nepripažįsta LVS jokia organizacija, šimutis betgi pataria seimo rengimo reikalu

tartis su Taryba arba su Katalikų Federacija....

Kiek žinoma, Šimučio kontroliuojama Federacija, kuri kontroliuoja A. L. Tarybą, atsisako su tautininkais kalbėti net Lietuvos nuo karo nukentėjusių šelpimo klausimu, vieni nori tą darbą aprėpti, nori tik išvilioti iš tautininkų jų turimą užregistruotą fondą —

Ims dabar jie ir tarsis su tais nepripažįstamais tautininkais seimą rengti....

Tautininkai visai nenori pareikšti kokio ten Draugo bijomo nepasitenkinimo Pittsburgho konferencijai (ką gi jūs piktą padarėt kad tą konferenciją norit užslėpti)?

Tautininkai pripažįsta kad Pittsburgho konferencija atliko savo darbą koki numatė Lietuvos reikalais 1943 metais.

Tarybininkai turi būti sąžiningi ir daleisti kad jie neatliko tų darbų ir reikalų kurie iškilo ir iškils 1944 metais.

Juk tikrinama šmet ir kas baigsis Europoje, tuoj į Lietuvą įsivers boševikai, ir

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGOS CENTRO ŽINIOS

RINKIT DELEGATUS, RUOKŠKITES Į SEIMĄ

LVS skyrių valdybos, šiuo mi prašomos šaukti specialius susirinkimus, išrinkimui savo delegatų į seimą — siųskit sulyg išgalės, nes skaičius nepribojamas. Svarbu kad daugiau Lietuvių dalyvautų, kad galingesnis būtų Lietuvių balsas šią valandą kada dabar jo labiausia reikia.

Kvieskit savo kolonijų veikėjus, profesionalus, biznierių, draugijų, kuopų, chorų, klubų atstovus kad važiuotų; raginkit Lietuvius dirbančius Amerikos politikoje kad vyktų į šį seimą.

Visi pasiaukoję 1918 metais į Amerikos Lietuvių Seimą važiuoti, pasiaukokime ir dabar. Matote kad darosi: bolševikų armijos įžengė Lenkijon — netrukus įžengs ir Lietuvon.

Šmet skelbiama bus baigtas karas, šmet Vokiečiai numatyta sumušti ir pergalėti.

Lietuva gi taps vėl baises karo lauku su visomis žiaurėmis pasekmėmis.

Nei vienas LVS skyrius neprivalo nuo seimo atsilikti.

Platesnis pranešimas apie Seimą ir jo tikslus telpa greta. LVS. Centro Valdyba.

Naujos Aukos Knygai ir LVS Reikalams

Štai naujos aukos gautos L. V. S. centre, knygai ir kitiems reikalams:

B. Gramba, Ambridge, Pa., knygai	\$5.00
LVS nario mokestis	3.00
Ig. Uškuraitis, Cleveland knygai	5.00
K. Varakojis, Cleveland LVS nario mokestis	2.00
LVS reikalams	3.00
Chas. Braciška, Cleveland LVS reikalams	1.00
Dr. St. Naikelis, Chicago knygai	5.00
Jonas Jarus, Cleveland knygai	5.00
J. M. Saltinis, Chicago knygai	6.00
LVS nario mokestis	2.00
P. P. Jaras, iš Baltimore, Md., prisuntė \$8 narių mokestių:	
W. F. Laukaitis	4.00
J. Kiškis	2.00
P. Jaras	2.00

Šmet bus Lietuvos likimas sprendžiamas. Šmet ir Amerikos Lietuvių Seimas reikalinga šaukti.

Slėptis už Pittsburgho konferencijos ir savintis visus Lietuvių tautos darbus gali tik siauri savais tikslais dirbanti politikieriai.

Tautininkai niekur niekad nepasakė Tarybininkams kad jiems draudžiama dirbti Lietuvos reikalais. Tautininkai nesisavina sau vieni viso darbo Lietuvos išvadavimui. Tautininkai dar nuolat ragina Tarybininkus dirbti ir dirbti daugiau.

Tautininkai pagaliau sako: Visokiais keliais eikime prie vieno tikslo — kad Lietuva būtų atsteigta Laisva ir Nepriklausoma vėl. Nereikia verstis visus sutilpti į vieną organizaciją, nes tas negalima (tą įrodo patys Tarybininkai).

(Fašistiskas priemonės ir užurpacią grąžiname patiems Tarybininkams. Tautininkai pasiryžę dirbti demokratiškai, su visais kas tik nori su jais bendrauti. Niekam nestato jokių reikalavimų ir sąlygų, nereikalauja atsakymo nuo jų kurių nors žmonių, ir nevaržo niekam laisvę Lietuviškų teisių.)

Lithuania" prašomi pasiskubinti su užsakymu, iki jų dar turime.

Šiomis dienomis knyga pradeda siuntinėti kaip jau buvo skelbta, Kongreso nariams, valdžios nariams, diplomatom, Amerikos laikraščių redakcijoms, ir po to seks knygos prenumeratoriai.

LVS CENTRAS
6820 Superior Avenue,
Cleveland 3, Ohio

Auką siunčiant iškirpkit ir išpildykite šį kuponą:

Lietuvai Vaduoti Sąjungai Aukų Kuponas	
LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio	
Siunčiu auką: \$.....	Lietuvos Atstovybei Londone
\$.....	Knygai "Timeless Lithuania"
\$.....	Lietuvos Karo Nukentėjusiems
\$.....	L.V.S. nario mokestį
Viso: \$.....	
Vardas ir Pavardė.....	
Adresas.....	
Miestas.....	Valst.....
Šį KUPONĄ SU SAVO AUKA PASIŪSKIT LVS. CENTRUI	

Jau Gatava!

DR. OWEN J. C. NOREM'O

U. S. A. Ministerio Lietuvai

LIETUVOS ISTORIJA

TIMELESS LITHUANIA

KNYGA IŠEIS ANGLIŠKOJE KALBOJE
300 PUSL. DIDUMO, ILIUSTRUOTA

DR. NOREM'ui BUVO LEMTA SAVO AKIM MATYTI IR ĮVERTINTI SMUGIAI, SUDUOTI LIETUVAI 1938—1940 METAIS. Mums yra brangintinos tos jo, kaip pašaliečio, bešališko liudytojo, kringtos pastabos. Autorius savo knygoje iškelia aikštėn naujų faktų, dar nežinotų viešumai.

SIŪSKIT SAVO AUKĄ ŠIADIEN

Kas duos \$5.00 ar daugiau gaus vieną knygą

Autorius pasakoja apie Lietuvį kilmę, apie jų kalbos vertę, apie jų senąją ir naująją kultūrą, apie jų nuopelnus Europos civilizacijai. Periodais aprašyta Lietuvos istorija, pradėjus žila senove ir baigiant jos nepriklausomos valstybės atsteigimu. Išdėstyta kaip Lietuvai 12-me amžiuje susitelkę valstybės, sekmingai kovojo su plėšriais Vokiečių ordinais ir juos nugalėjo, kaip kariavo su rytų Slavais ir Totoriais, kaip jie, besigindami priešų, sukūrė didžiulę imperiją, ir kaip savo išsiplėtojimui pavargę, susidėjo su Lenkais Unijon, prarado savarankiškumą ir kaip, pagaliau, Lenkija ir Lietuva buvo pasidalinta tarp Prusijos, Austrijos ir Rusijos.

Jūsų auka \$5.00 ar daugiau pagelbsti Lietuvai Vaduoti Sąjungai pasiųsti DOVANŲ vieną knygą tiems žymiesiems Amerikos žmonėms kurie daugiausia pagelbės užtarti Lietuvos laisvės klausimą.

Aukos ir prenumeratas knygai siųskit adresu:

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA
6820 Superior Avenue Cleveland 3, Ohio

Feldmaršalas Smuts ir Jo Nubrėžtos Perspektyvos Taikai Daryti ir Saugoti

I. Visuotinio Saugumo Sistema ar Balance of Power?

Laikraščininkai daug ir višai rašė apie J. Christiaan Smuts kalbą, pasakytą imperiniam Didžiosios Britanijos parlamentui. Nors tas senyvas (73 metų) feldmaršalas, Pietų Afrikos respublikų sąjungos pirmininkas, nėra didžio masto politikas, bet dabar jis vaidina svarbią rolę, kaip Churchillio pavaduotojas Britanijos kariniame kabinete. Žmonės spėjo kad Smuts'o kalba, pasakyta tuo metu kada Churchill buvo išvykęs į Kairo ir Teheraną, reiškia Londono vyriausybės nuomonę. Tos kalbos tikslas buvo palankiai nuteikti Stalino konferencijoje, įspėti kad Rusijos diktatoriniam režimui ir imperializminiam siekimui nesą jokio pavojaus iš vadovaujančių demokratijų, kad Rusijos ir Didžiosios Britanijos planai tvarkyti pokariniam pasauliui visai sutinka.

Ar šiai kalba pavyko sustiprinti Rusų pasikėlimą Angliams sunku įspėti. Rusai atsinaudė kad jų ir Anglijos interesai Balkanuose ir Azijoje dažnai susikirsdavo ir klydavo. Tačiau Smuts'o kalbos skema pokarinei organizacijai negalėjo Rusams nepatikti. Ji siūlo ko Rusai reikalauja, jos dvasia svetima geroms senoms Didžiosios Britanijos tradicijoms, bet laikai artima Rusijos užsimojimams.

Verta panagrinėti Smuts'o kalbą, kiek ji kur atitinka ar neatitinka paskiausias dabar ties tikrove. Senyvas feldmaršalas sprendžia karis, drašiai ir gal perdrašiai, operuoja vien materialistinių, karinių pajėgų sąvokomis ir eina tiek toli kad pasaulinės santvarkos ir taikos įvedimą daro priklausomą vien nuo tų pajėgų. Moralinės, dvasinės vertybės jam čia mažą ką reiškia. Atmetus idealizmą, jis, kaip dabar madoje, nori būti vien realistas, bet ištikrųjų pakimba abstrakcijoje, kad nebepastebėti, aukštai pakibęs, didžiųjų, psichinių žmonių veiksmų, pailniausių tinkle padrikusių per didžiasias ir mažasias tautas.

Smuts numato du pavojaus taikai. Viena, mes begalo suprastina problemas su kuriomis susitinkame, antra, esame linkę sekti neaiškiais sūkliais. Štai 1919 metais Versalyje taikos konferencija per penkis mėnesius išsprendus visas pokarines problemas. Jei ir po šio karo tokių spurtų greitumu būtų sprendžiami opijie klausimai tai tokių sprendimų rezultatai pasirodytų dar laisvesni. Tat nereikia kartoti senų klaidų. Sudėtingos ir begalo paimos problemos, kurių dabar aiškiai išskyla, galima tik pagrindiniai ištyrus spėti. Taigi joms pravers ne viena, o visa eilė konferencijų. Pailaibų laikas gali tęstis daug metų ir prie bendrinės taikos konferencijos gali neprieiti.

Galima su šia nuomone sutikti, tačiau ne iki galo. Pailioms problemoms spęsti, žinoma, neužteks kelių mėnesių, joms prireiks gal kelerių metų. Versalės konferencija, ben drai imant, pavyko. Jei vienikiti dalykai nepavyko tai nedėl to kad jie skubiai buvo lemiami, o dėl to kad daug kur prasilenkta su Wilsono nustatytais dėsniais, kad didžiosios valstybės vadovavosi daugiau savo interesais su žala teisingumui. Jei paliaubos (armistice) testųsi keleris metus tai, nesutvarkius Europos, joje kiltų anarkija, kuri tektų ramdyti ginklu. Taigi vargiai galima ilgai delsti su taikos konferencija.

Ir dabar, ne problemų painumas gąsdina mus, o trijų didžiųjų nesutarimas kuriais principais turi konferencija vadovautis tvarkydama Europą, na, ir visą pasaulį. Rusijai pritarė žodžiu Atlanto Deklaracijos dėsniams, o praktikoje niekur nenori jų laikytis. Per pirmąjį karą Rusai bolševikai varė propagandą taikai "be aneksijų ir kontribucijų", o dabar kaip tik nori praplėsti savo imperijos ribas su aneksijomis ir kontribucijomis. Taigi bangu ne sudėtingų problemų, bet nesukaltamo triumvirato nario — Rusijos.

Antru pavojum feldmaršalui vaizduojasi sūkliai kaip Democracy ir Freedoms. Išsiūlo ko Rusai reikalauja, jos dvasia svetima geroms senoms Didžiosios Britanijos tradicijoms, bet laikai artima Rusijos užsimojimams.

Verta panagrinėti Smuts'o kalbą, kiek ji kur atitinka ar neatitinka paskiausias dabar ties tikrove. Senyvas feldmaršalas sprendžia karis, drašiai ir gal perdrašiai, operuoja vien materialistinių, karinių pajėgų sąvokomis ir eina tiek toli kad pasaulinės santvarkos ir taikos įvedimą daro priklausomą vien nuo tų pajėgų. Moralinės, dvasinės vertybės jam čia mažą ką reiškia. Atmetus idealizmą, jis, kaip dabar madoje, nori būti vien realistas, bet ištikrųjų pakimba abstrakcijoje, kad nebepastebėti, aukštai pakibęs, didžiųjų, psichinių žmonių veiksmų, pailniausių tinkle padrikusių per didžiasias ir mažasias tautas.

Smuts numato du pavojaus taikai. Viena, mes begalo suprastina problemas su kuriomis susitinkame, antra, esame linkę sekti neaiškiais sūkliais. Štai 1919 metais Versalyje taikos konferencija per penkis mėnesius išsprendus visas pokarines problemas. Jei ir po šio karo tokių spurtų greitumu būtų sprendžiami opijie klausimai tai tokių sprendimų rezultatai pasirodytų dar laisvesni. Tat nereikia kartoti senų klaidų. Sudėtingos ir begalo paimos problemos, kurių dabar aiškiai išskyla, galima tik pagrindiniai ištyrus spėti. Taigi joms pravers ne viena, o visa eilė konferencijų. Pailaibų laikas gali tęstis daug metų ir prie bendrinės taikos konferencijos gali neprieiti.

II. Trijų Didžiųjų Vadovybė

Taika, nepagrysta ginklu, lieka sapnas. Bet Smuts, kartodamas senai žinomą sentenciją, kaž kodėl pamiršta jos antrą dalį: Taika, nepagrysta teisingumu, nėra patvari. Prezidentas Roosevelt, kalbėdamas apie taiką, visuomet pabrėžia kad ji turi būti teisinga. Sovietų politikos ir diplomatijos žodyne truksta tų reikšmingų žodžių. Sovietų atstovas Gromyko, įteikdamas Washingtono kredencialus, kalbėjo apie taiką, bet nelaikė reikalingu pridėti kad ji turi būti teisinga.

Taikai įsteigti ir jai saugoti, sako feldmaršalas, reikalinga pajėgi vadovybė. Kas jai šiandien tiktų? Prancūzija, Italija, Vokietija per šį karą bus išsprudusios iš didžiųjų galybių eilės. Nei Didžioji Britanija nei Rusija neturės sau lygių konkurentų nei Europoje, nei Azijoje, kai Japonija bus sumušta. Jungtinės Amerikos Valstybės — materialiniu ir moraliniu atžvilgiu yra pirmacilė pasaulio valstybė. Tos trys didžiulės galybės — Anglija, Rusija ir Amerika — imasi vadovauti Jungtinių Tautų Sąjungai. Jų vadovybėje, — triumviratas, trejybė, — bus sukurta nauja Europos tvarka, Europos kontinento žemėlapis nebus panašus į jos prieškarinį žemėlapi. Rusija žygiuos per Europą, Rusijos svoris neturės lygaus pavyzdžio istorijoje. Anglijos vaidmuo Europoje bus daug mažesnis, nes jos ekonominis pajėgumas čia silpnas, tačiau jos galia pasireikš visuose kontinentuose. Daug kas mano kad tarp Anglijos ir Amerikos turėtų būti glaudi santarvė. Bet toks judviejų santikis pasirodytų pavojingas, nes galėtų išsukti kitų, priešingą joms taiką. Vadinasi, belieka šių trijų milžinių sąjunga. Tačiau Anglijai, apsiribojusiai salomis, būtų pavojaus nutolti Europos kontinentą. Siekdama to išvengti, Anglija turėtų suieiti į glaudesnę santarvę, dargi i uniją, su mažesnėmis vakarų Europos demokratijomis, kurių mąstymo budas, santarvė ir civilizacija, pagaliau idealai panašūs į tolygias Anglijos savybes. Taip įsitvirtinus kontinente, Anglija būtų lygi bent katrai trejybės nariui. Trejybės globoje, kaip už kokio mūro, galėtų saugiai kurtis demokratijos su visomis laisvėmis. Senasis pasaulis, muštas, yra dingęs ir nebegyris, — pranašiskai baigia savo kalbą senyvas Smuts.

III. Diktaturinė Trijų Vadovybė Nesuderinama su Pokarine Demokratine Santvarka

Smuts'o išdėstyta karo ir taikos trijų didžiųjų vadovybė radosi fakto keliu. Ji nerink-

Kareiviai Pargryžta Barzdotti

Amerikos jureiviai, kurie buvo išgabenti įvairiems karo darbams Afrikoje, iš statybos batalijono, čia parodoma sugryžta barzdotti, ypač vienas kairėje. Jie gryžo po 10 mėnesių išbuvimo Afrikoje.

ta Jungtinių Tautų, taigi ji nedemokratinio, o diktatorinio pobūdžio. Bet ji šio karo apmarko imperijos. Šis karas padarė nacionalizmą dar opesni nei kaip jis buvo seniau. Taigi 80 milijonų Vokiečių, kad ir išskirstytų, šiaip ar taip stengsis laikytis išvieno, stengsis vėl sutapti į tautinį Reichą. Išskirstyti jie būtų visą laiką neramumo židyns.

Rusija, pradėjus Petru Didžiuoju, smelkėsi į pietus. Paskum beveik kiekvienas caras ar carienė saikstė prasimušti į Viduržemio jūrą, į šiuosius vandenius. Kai šiandien Maskvos valdovai reikalauja ekspansijos šiaurėje, Suomijoje ir Baltijos jūroje ar vakaruose, tai nesveiku atavizmu jie negaluoja. Ne šiaurinės Europos tundros, ne Baltijos jūra ežeras yra Rusijos interesų sritis. Rusijos gamtos turtai yra Kaukazas, Uralas, Dono kraštas, Volga ir Dniepras teikiantieji į pietus, ir Vidurinė Azija. Pietuose, Indijos okeane, Viduržemio jūros pakrante, čia norėtų būti ir Rusai, pro Dardanelus ar pro Persiją pralindę. Anglai gal ir nesibaitytų Rusijos konkurento. Kas kita Turkai, Balkanų ir vidurio Europos tautos.

Anglijos, kaip civilizotos galybės, nebijo mažieji. Anglija moka sugyventi su jais. Vokiečių Ausrotungspolitika, Rusų ir Japonų Aziatiškos penetracijos ir ekspansijos metodas visus baime nupurto. Šie didieji teroru eina į tikslą, visą pakelini nutrupia, suardo ir sunaikina. Gal but tas motyvas Teherano konferencijoje trijų didžiųjų vadų padiktavę pabrėžti Persijos, Irano, teritorijos neliečiamumą. Bet tam pabrėžimui nebuvo duota jokios realios garantijos. Turkija ir Balkanai vargiai ar nuremimo, ypačiai kad Rusijos penetracija Jugoslavijoje didėja. Taigi Rusija, kaip ginkluotą trijų vadovybės narys, visuomet ir visur turės savo problemų, nesiderinamų su Anglijos, ypačiai Amerikos, politine linija.

Pirma Churchill'o buvo propaguojama glaudesnė Didžiosios Britanijos santarvė su Amerika, dabar Smuts, kaip aukščiausias ministras, vengti tokios santarvės, nes ji išsuktų kokio liuto sumanymą organizuoti jai priešingą taiką. Jei tas liutas yra Rusijos meška tai priešingas pavojus visuomet bus, nes Rusija per daug "realistiška".

Su Japonais jos santikiai geri, Japonai tikrai jos nepuls, Vokiečiai, kol su jais karas, priešai, bet kai bus nugalėti tai priešingumo nebeliks. Ir pirmąjį pasaulinį karą abu tie kaimynai buvo didžiausi priešai, o po karo sudarė Rapalo draugystės sutartį. Taigi praetis rodo kad Smuts persamono trejybės pastovumui nėra realios garantijos.

IV.

Didieji ir Mažieji

Šiaip ar taip, Smuts'o pokarinės tvarkos darymo skema priartina Rusiją į Didžiąją Britaniją ir gal kiek į Ameriką, bet nustumia visas kitas tautas. Gal daugiau įgyjama simpatijos iš Rusų, bet nustojama pasitikėjimo visų kitų, nepatekusių į trejybės vadovavimą.

Pagrindinė feldmaršalo klaidą kad jis nenumato atakingos kurybinės pajėgos mažųjų ir vidutinio didumo tautų, kad per daug pasitiki Europos sutvarkyme vien didžiųjų galybių ginklu. Ištikimiausi Anglijos ir Amerikos talkininkai šalinant Vokietijos ar kito kurio agresijos pavojų yra mažieji. Kol 300,000,000 pavergtų nebus atgaivinti, kol Atlanto Čarterio dėsniams nebus jiems visiems, kaip žadėta, pritaikinti, tol nebus įmanoma pastovi ir teisinga taika. Pasidalinimas Europos sferų įtakomis tarp Anglijos ir Rusijos kaip tik bus pavojus kurio Smuts nori išvengti. Mažosios tautos nėra kliuvins taikos rumams, priešingai, jos yra cementas. Kas, kaip Rusija, teigia priešingai, vadina tai "cordon sanitaire", tas mato mažose tautose kliuvinį savo beribiam imperializmui, tas nori prisijungti svetimus žmones ir svetimas žemes.

Al. Ylakys.

BULGARIJOS LIKIMAS

Pereitame pasauliniame kare Bulgarija buvo Vokiečių pusėje, taip kaip ir dabar. Tačiau ji tada pirmutinė išsimetė iš karo ir tuomi pradėjo ardyti Centralinių šalių frontą.

Bulgarija ir dabar nori pasitraukti iš karo, tačiau jos patatytos sąlygos Alijantams neprimtinos. Ji nori pasilaikyti tas Jugoslavijos ir Graikijos dalis kurias pagrobė šio karo pradžioje, su Hitlerio sutikimu.

Bulgarai skaitomi atkaklus ir primityviai žmonės, vieni iš smarkiųjų kariautojų Europoje. Jų istorija buvo ilga tragedija įvairių laikinių pergalių kurios liko užartos neliaujamais Balkanų bruzdėjimais. Visu laiku Bulgarijoje jaučiama palinkimas prie Rusijos, dėl bendro tikėjimo, tačiau karui kilus Bulgarija vis stoja Vokiečių pusėje.

Rusija susidraugavo su Bulgara po 1870 metų, kada ji stojo į karą prieš Turkiją išlaisvinti Balkanus iš po Turkų jungo. Rusai tuo laiku norėjo padaryti Bulgariją didele Balkanų valstybe, tik Britai tam pasipriešino ir Bulgarija buvo atsteigta mažą valstybę. Atlikę Bulgarai pradėjo stiprinti savo valstybę, ir 1912 metais sutuokė kitas Balkanų šalis vadovavo karą galutinam Turkų išvijimui iš Europos.

Laimėjusios karą Balkanų tautos tada susipešė tarp savęs, ir Serbai bei Graikai sumušė Bulgarus ir atėmė iš jų daug žemių kurias jie buvo paėmę iš Europinės Turkijos.

Dėl to tai Bulgarija prisidėjo prie Vokiečių pereitame pasauliniame kare, tikėdama laimėti ką daugiau, bet vėl nepavyko. Nepavyko ir dabar, nors Bulgarai pagrobė kaimynų šalių dalis ir tikėjo galės jas pasilaikyti, jeigu Hitleris laimės šį karą.

Pastaba Skaitytojams

Kuomet negaunate kurio Dirvos numerio tai prašydami Administracijos pristųsti jį, nerašykite: "Negavau pereinamo numerio", bet pažymėkite: "Negavau nr. 5, 32, arba 44". Tada greitai laiku bus jums pasiųsta tas tikras numeris kurio negavote.

DIRVA
Cleveland 3, Ohio

KIBIRKŠTYS

Rašo Titnagas.

MUSŲ produktyvus rašytojas Vytautas Sirvydas savo išsireikškimais apie reikalingumą kokių tai specialių santykių su Sovietų Sąjunga, susilaukė aštrios kritikos. Jį ėmė kritikuoti ne tik savi tautininkai rašytojai, bet ir socialistai, ir net toks gatvinis "kritikas" kaip J. Steponaitis, kuris rašė Am. Lietuvyje.

J. Steponaičio kritika, jeigu ją galima vadinti kritika, nedaro garbės nei jam pačiam, nei laikraščiui, kuris be jokios pastabos talpino.

Rėtai kada Steponaitis pasirodo su savo raštais Lietuviškoje spaudoje. Jeigu jis neturi kuo geresniu pasirodyti tai geriau visai su tokia kritika neišsišokti.

NEPASTOVUS Dr. Graičiūnas, kuris jau tiek sykų yra savo šerštį keitęs kiek jis turi metų, važiuodamas į komunistų suvažiavimą, kaip kur gavo pasakyti "spėjų".

Vienoje kolonijoje kur jis buvo sustojęs ir kalbėjo štai ką pasakė:

"Ne Amerika su savo parama išgelbėjo Rusiją, kaip tu li mano, bet Rusija išgelbėjo Ameriką ir Angliją."

"Šiandien jau ir Rooseveltas ir Churchill važiuoja pas Staliną tartis. Jie daro ne iš meilės Stalinui, bet iš baimės. Jie bijo kad raudonoji armija neuieitų į Berlyną pirmą jį, nes jie žino kad kaip raudonoji armija įmaršuos į Berlyną tai ir Anglijos darbininkai palieps savo karaliukui kraustyti nuo sosto."

"Raudonosios armijos niekas nesulaikys ir jai kelo nepastos, kur ji turi sustoti. Ji eis nesulaikoma!"

IS TOKIOS Graičiūno kalbos galima suprasti kad jie yra ištikini supa Stalinui neužteks Vokietijos. Kada raudonoji armija pasieks Berlyną Stalinas veržsis per Kanalą į Angliją, o paskui ir į Ameriką.

Žinoma, iš Vokietijos raudonoji armija nesiveržs su ginklais į Angliją ir į Ameriką. Ginkluotąjį Stalino armiją pakais raudonoji armija kuri yra gerai organizuota tose šalyse ir gerai apginkluota kitokiais ginklais — tai yra propaganda.

Ta Stalino armija, kaip žinome, smarkiai veikia ir pas mus Amerikoje. Jų kalbėtojai zuja neaplenkdami nei mažiausios kolonijos. Raudonosios armijos oficeriai sulindę ir į unijas.

HITLERIS KARIAUJA JAU TIK UŽ VOKIEČIŲ IŠLIKIMĄ

Hitleris kalbėdamas Naujų metų progą pareiškė savo valdomiems žmonėms jog Vokietija dabar kariauja jau ne laimėti, bet tikiai išlikti nuo sunaikinimo.

Jam nesiseka Rusija, o tuo tarpu rengiami nauji dideli smugiai kituose frontuose, kuriuos šiais metais jis pajaus.

Vokietijos žmonės daugiau netiki pergalei. Priešingai, tikima ir kalbama kad Alijantai šmet Vokiečius nugalės ir karas Europoje baigsis 1944 metų bėgyje.

Iš Londono praneša kad Vokiečiai Krokuvoje, Lenkijoje, per Kalėdas pakorė dešimtis Lenkų ant įvairių stulpų ir kraigu, matomai baudami Lenkus už bruzdėjimą prieš okupantus.

Kiniijoje infliacija pasiekė tokio laipsnio kad už vieną cigaretę reikia mokėti 12 Kiniskų dolarių. Už pakelį cigarečių 240 dolarių.

TAMSTOS PRENUMERATĄ UŽ DIRVĄ JAU

PASIBAIGĖ

(Šis viršuje telpantis žodis — PASIBAIGĖ — reiškia pasibaigę prenumerata už Dirvą tų kurie dar nėra atnaujinę, bet kurių baigiasi su pabaiga 1943 ar su pradžia 1944 metu. Prašom tuoj atnaujinti, pasimėiant mokėsti paprastu būdu, ir Dirva vėl lankys Jus netrukdomai ištiesus 1944 metus.)

Visada reikia įrašyti pilną vardą, adresą, ir kiek pinigų siunčiama.

Su pagarba — "Dirvos" Administracija.

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

J. A. Urbonas

Dirvos Agentas Dayton
1302 Lamar St. Dayton, O.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

Kražių Skerdyne

50 METŲ SUKAKČIAI
PAMINĖTI
1893—1943

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

Ir taip griebė kazokai pirmą iš pulko vyrą — aukštą, drūtą kaip ažuolą. Patiesė ant suolo ir pradėjo iš dviejų pusių nagaikom kaip spragilais kapoti. Po pirmo kirčio tuoj išiško srovė kraujo, pasikui pradėjo kristi nuo kuno mėsos, kazokai vis plėkė, gubernatorius kirčius skaitė. Daskaičius iki 25, žmogus kurs pirmą nesavū balsu rėkė ir prie Dievo šaukėsi, apalpo ir aptyko. Kazokai nustojo mušt. Kada Dr. Vasilenka priėjęs dailytėjo jo rankos ir tarė: "Nuduoda... galit dar penkiolika dadėti!" Daus dar penkiolika kirčių, be jausmo, jau suvis apalpusį žmogų kazokai nuvilko ir įmetė į valščiaus raštines tvartą, kad atsigailiotų.

Tokiu būdu visus paeiliui bemušant daėjo iki penkiolikai ar šešiolikai. Vienas iš mušamųjų atsiskaukė jog esąs bajoras, tat gubernatorius liepė jam dar kelias nagaikas už jo bajorystę dadėti.

Pavakare atvažiavo į Kražių Kauno prokuroras ir matydamas gubernatorių užsimantį tokiu budelio amatu, susibarė su juo ir, nenorėdamas anose bjaurybėse jokio dalyvumo turėti, apsisuko ir išvažiavo atgal į Kauną.

Apėjo tai gubernatorių. Nusiminė jis: "gal kartais išeiti blogai", pamane jis ir įbėgęs į kanceliariją pasakė kad nagaikas dovanuoja. O žmonėms rustu balsu tarė: "Ant kelių, galvijai!" Liepė visiems suklaupiti ir prašyti pasigailėjimo. Po to jau daugiau nemušė.

Tą nagaikų ekzekuciją baigiant, jau artinos antros dienos vakaras. Kazokai su urėdninkais, gavę nuo gubernatoriaus pilną liuosybę viskam, ne tik Kražiuose bet ir po aplinkinius kaimus išsiskirstę pildė piktadarystes per visą vakarą ir naktį ir ateinantį rytą. Už kvailą kazokai butų paskaitę tą iš savųjų kuris tuo tarpu savo žvėriškų jausmų nebutų prisotinęs, arba kurs vogtais daiktais nebutų pripildęs kišenų.

Kriksčioniškuose namuose miestelyje ir jo apilinkėse neužžibo ta naktį žiburėlis. Žmonės kur katras galėjo buvo išbėgę: tvartuose, kluonuose, rusiuose, bet kazokai visur juos atrado.... Tai šian tai ten per tą visą nelaimingą naktelę buvo nuolat girdėti moteriški klikimai.

Tik į trečią dieną gubernatorius išsiuntė du šimtu kazokų atgal į Varnius, Kražiuose vieną šimtą tepalikdamas. Likusieji per keletą dienų dar Kražių apilinkę naikino, plėšė.... piktadėjysčių buvo mažiau, bet jos buvo tos pačios.

Gubernatorius irgi pasiliko Kražiuose. Pasišaukė jis kunigus Renadzkį ir Mazišką ir, lyg dėkodamas jiems už prielankumą, liepė kokius tik nori bažnytnius daiktus iš vienuolyno bažnyčios pasiimti ir parapijos bažnyčią.

Prasidėjo pervežimas daiktų, teisingiau jų draskymas, laužymas ir ardymas. Brangūs vargonai išardant buvo sugadinti ir paversti į niekus. Altorius, kurs kštavo septynis tukstančius rublių, buvo sunaikintas; stovylos sudaužytos, kiti pagražinimai pakenkti ir sulaužyti.

Gubernatorius pats pervežant daiktus sėdėjo bažnyčioje ir gerėjosi anuo vandališku darbu.

Išvežus daiktus, šventinyčią užpečėti jo.

O kad varpinyčios varpai, kurie irgi didžiai prieš Maskolius buvo nusikalte, daugiau jau niekad neskambėtų, gubernatorius negalėdamas jų kitaip nubausti, liepė išplėsti jiems šerdis arba liežuvius. Tokiu būdu užnebylo tie garsūs Kražių vienuolyno bažnyčios varpai, ką per du šimtu metų garsino Dievo garbė ir kvietė žmones prie maldos. Užnebylavo del tos bažnyčios turbut ant visados....

Dėjosi tai 11 ir 12 dieną Lapkričio, 1893 metais.

Tose pat dienose ir paskiau gubernatorius su prokuroru ir tyrinėtojaus klausinėjo suimtus neva už maištą žmones, ir siuntinėjo į kalėjimus: Raseinių, Tauragės, Šiaulių ir Kauno.

O atlikęs tą viską, su trenksmu parvažiavo į Kauną ir tuoj davė į Peterburgą svarbų raportą, kad Kražių miestelyje, Kauno gubernijoje, kilo maištas, kurs vienok, dėkojant jo energijai, pat pradžioje likosi apmalšintas.

Gubernatorius neabejojo kad už tokį darbą apturės nuo caro gausias dovanas. Ir neapsiriko. Gavo Sv. Andriejaus kryžių. Gavo abudu kartu su Orževskiu, Vilniaus general-gubernatoriumi, su kuriuo tą Kražių maištą pakėlė.... Bet nesitikiėjo jiedu kad pirm negu gaus anas dovanas už Kražiečių pjovimą, turės nukentėti tiek sarmatos ir pažeminimo Vilniaus teisme. Dalykas mat krypo suvis ne taip kaip jie norėjo. Kryžius gavo, bet ne taip už Kražiečių žudymą kaip už paneštą del to gėdą.

Taip tai pasibaigė ana liudna Lietuvos ir Zemačiams Kražių skerdynė. Daugelis mūsų brolių ten nukentėjo, bet nukentėjusį skaičių sunku sužinoti. Žmonės buvo suėję iš keliolikos parapijų, iš trijų aplinkinių apskrčių. Daugumas, žinoma, iš jo namon suvis nepargyžo. Bet kur jie dingę? ar Kražentoj paskendo, ar kazokų nugalabytai likos, ar į užrubežį paspruko bijodami atsakomybės, ar į kalėjimus išgrūsti, apie tai nei namieškiai negalėjo pasakyti. Daugumas buvo sužeistų, bet kaip anų skaitlių surinkti kad jie bijodami buti Maskolių suimtais, su žaidomis savo slėpėsi? Pas daktarus net nėjo del tos priežasties. Anas doras Lietuvos kurs mums Kražių skerdynę aprašė, pasakoja kad skaitlius sunkiau ir lengviau sužeistų pasiekė šimtus. "Kražiečių apgyne jų tyrinėjimui tiktai arti vieno šimto anuos daskaito.

Kaslink užmuštųjų, tai urėdiški Maskolių laikraščiai pranešė kad užmušto Kražiuose nei vieno nebuvo. Melavo, nevidonai!

Teisybė, ant kiek žinome, tai rodos nei vieno tokio smugio nekirto kad kurį butų ant vietos padėję — vis dar kelias valandas sužeisti datę, bet paskui mirė.

Kada žmonės Kražiuose kazokams besmarkaujant, bijojos pasirodyti gatvėse, policija be jokių klausinėjimų, be kunigo, be švesto vandens, be varpų tas nelaimingas aukas suvertė į iškastas duobes ir užkasė. Tokios tai buvo tų Kražių kankintinių laidotuves.

(Bus daugiau)

MINTYS

V. J. B.

Draugingumas yra meilė be savųjų sparnų.

Kiekviena žmogiška esybė yra tomas vertas pastudijuoti.

Ribotasis yra begalinio, apreiškimas.

Aukščiausia įjega pasaulyje yra Protas. Jis sukūrė dangų ir žemę.

Protas lobina kuną.

Sveikata yra darbininko laimė; ir jis privalo prižiūrėti ją daugiau negu kapitalistas prižiūri savo milžiniškus investimentus.

Mūsų palaima ateina iš mūsų darbo.

Tiesa, žmogus miršta; bet jo nemirtingoji dalis — protas — lieka gyva.

Jeigu mes esam teisingi patys sau, mes esam teisingi ir kitiems.

Rožė ir spygliai, liudesys ir džiaugsmas, yra sujungti kruvon.

SAPNININKAS

Kaina su prisijuntimu \$1.25

Didelis, gausiai paveiksluotas Sapninynas, gražiai sutvarkytas, išaiškinantis kiekvieną tapną. Kiekvienas privalo jį turėti savo namuose.

Reikalaukit Dirvoje
6820 Superior Avenue Cleveland, Ohio

KAS KĄ RAŠO (Spaudoje Pasidairius) Rašo Vyt. Širvydas.

Raginamas Kuinas Netoli Nueis

Tėvynė skelbia SLA 6-to Apskričio suvažiavimo protokolą, iš kurio paaiški priėmimas rezoliucijos raginusios A. L. Tarybą "tuč tuojau pradėti organizuoti komitetus kolonijose rinkti aukas ir ruošti parengimus Lietuvos žmonių pašalpos reikalui".

Bergždžiai 6-tas Apskritis Tarybą ragina: tas mūsų politinių srovių kuinas pats nežino kam jis gyvena, o apie darbą tai nei neprisimink. Pavyzdžiai: savo izde turi \$8,000, bet dar neprisirengė Lietuvos Atstovybė Londone paremti, nors Londonas pasaulinės svarbos miestas ir Lietuvos Atstovybės ten buvimas yra pirmieji svarbos faktas.

Tarybai nepasitikėjimą parodė ir SLA 2-ro Apskričio suvažiavimas Bostone. Inešimas paaukoti \$25 Tarybai neprimintas, bet pavestas Apskrities valdybai: jei ji matys kad Taryba ką nors veikia tai aukti. Lietuvos žmonių šelpimo darbe Bostoniečiai Tarybai visai nepasitikė, ir nutarė dirbti tik per Lietuvai Rementi Draugiją, kuri sklandžiai veikia MaFss. valstijoje ir yra pačių Mass. valstijoje ir yra pačių

Anglai Apsigalvoja

Vienas žymių Anglų imperijos vadų, Pietų Afrikos premjeras Smuts, aną dieną pasakė įsidėmėtiną kalbą. Jis pasergėjo nespręsti svarbių klausimų vienu žodžiu, "Tautų Sąjunga", manėme pasaulio patikrinti taiką, demokratiją ir laisvę. Suklupome. Bet ar tai reiškia kad taikos patikrinimo klausimas toks pail-

PALAIMINTAS LAIKAS

(Maironis)

Palaimintas laikas kada verversys
I dangų iškiles viešai apgarsys
Pavasario auštanti rytą:
Kada vėjas, svetys tolimų kraštų,
Tirpydamas sniegą, papūs iš rytų
Ir gamtą prikels užmigdytą.

Palaimintas laikas! Nekartą rytys
Dar rytšaliais galvas žiedams nulankstys,
Bet saulė vis lipa į žiemius,
Vis lipa ir šypsos nudžiugus saulutė;
Nudžiunga ir žmonės, į darbą sukrutę;
Pavasaris lanko pakiemius!

Pavasaris kitas nabašninkus gali
Prikelti, kad bočių užmirusią šalį
Iš amžino miego vadina!
Jo balso išgirsta kapų pelenai;
Pakyla garsingi tada milžinai,
Ir ateigai vieškelį minai!

Palaimintas laikas! Nors priešginiai tingus
Gyvatos pabuge, begarbins laimingus
Ramumo ir miego sapnus, —
Bet veltui trukdytų gyvymą jauną:
Jis tvinkčiot kas kartą aiškiau nepaliauna
Ir pamatus griaua senus.

Gražu kad pavasaris griaudamas ledą
Bežadina gamtą skaisčiais spinduliais;
Gražu kad didvyriai, mylėdamai, veda
Tėvynę naujais atgimimo keliais!
Palaiminti jūs, atgimimo laikai!
Ir jūs išrinktieji tėvynės vaikai! —

NIEKŠISKIAUSIAS darbas kokis tik galima papildyti yra tai savo tautos išdavystė. Išdavystė skaitoma piktesnė už žmogžudystę, už vagystes, už kitus kriminališkus nusikaltimus. Kaip žmogžudystės, vagystės taip ir tautos arba savo šalies pardavimas ar išdavimas kitados buvo slapčiai varomas darbas, ir paskirų asmenų.

Tačiau, su keičiančiais laiku keičiasi ir išdavystės "menas": savo tautos pardavimas tapo viešu, be jokios gėdos, be žmoniškumo supratimo darbu, ką atlieka labiau "sudemokratėje" ir tam tikrų viešų nesamonių sužavėti žmonės. Atleistina yra tamsuoliams kurie seka klatingus vadus ir daugiau neišmano.

Tačiau nedovanotina yra tam tikrų aukščiau stončių asmenų išdavystė savo tautos, ką jie didžiausiu ituzimu ir skubumu vykdo.

Aklas yra tas kuris sutinka nulenkėti savo sprandą kad jam jį pamintų svetimos šalies valdovai: ant tiek aklas kad nežino laisvo žmogaus privilegijų ir atsakydamas savo laisvės džiaugiasi kito vergu tapdamas.

Bet niekas yra tas kuris pats savo laisvę turėdamas ir toli nuo pavojų budamas, dirba išsiujuosęs paroduoti savo brolius-seseris vergijon tų iš kurių jis gaus sau jodoiškus grašius.

Tokiais niekšais pasirodė Lietuviški bolševikai, kurie net savo suvažiavimą turėjo nutarimui viešai savo tautos ir šalies išdavystės akto.

Jie "užtvirtino" Sovietams "atidavimą" Lietuvos ir kitų šalių ko Sovietai reikalauja, ir priėmė reikalavimą kad Amerikos valdžia uždarytų Washingtono Lietuvos Atstovybę.... Viskas kas buvo Lietuviška, jų "dekreto" turi būti Sovietiška-Rusiška....

Tai ženklas žmonių pamiršimo, tai išdava jų "progreso" kuriuo jie iki šiolei taip gyvėsi.

Atmenam kaip Rusai bolševikai puolėsi užimti Lietuvos Atstovybės patalpas Berline, kada Lietuva buvo Sovietų pavergtą 1940 metais. Bet tai darė Rusai ir gal kiti kokie Lietuvai nedraugingi gaivalai.

Amerikos Lietuviai bolševikėliai "nuprogresavo" iki to kad čia Amerikoje, laisvoje šalyje, išdryso jau tokius reikalavimus išnešti — kad Lietuvos Atstovybė Washingtono butų uždaryta.

Laimė kad čia Amerika ir kad Dėdė Samas bolševikų netoleruoja. Šiaip gi matytume baisy reginį: pasiutimo apimti būrelis pačių Lietuvų, verguvis smarve užmuodytų, pulstų daužyti Lietuvos Pasiuntinybės langus, plėsti Lietuvos ženklus ir vėliavą nuo jos, ir pati Lietuvos ministerį ištempe į gatvę mirtinai nukankintų.

Draugiečiai, ar tai tą jūs vadinate "progresu" ir "demokratią"?

RUSAMS artėjant į Lietuvą ir kitas kaimynines žemes kurias bolševikai ruošiasi užgrobti ir pavergti, Maskvos konferencijoje buvo padaryta vienas tarimas kuris kalba apie reikalingumą išlaisvintose iš Vokiečių okupacijos šalyse nusibalsuoti kokios valdžios tų kraštų žmonės norės. Šis balsavimas gali būti tiktai viena apvylio priemonių, nuraminti žmones kad nesipriešintų bolševikams gryžtant į tas šalis atgal. Bolševikų balsavimo priemonės tiems kraštuose per daug jau yra žinoma nuo 1940 metų.

Sovietai gal but sutiko su nauju tų kraštų žmonių apibalsavimu del to kad 1940 metų Liepos mėnesio valdžioms ir tiems žmonėms kurie su bolševikais dabar visokias tarybas daro. Todel gal but Stalinas dabar sutinka praversti kitus balsavimus — nuo ko apsaugok Viešpatie! 1940 metų išpraktikuota teroro sistema Sovietai lengvai "rinkimus" padarys vėl 99.90% Maskvos naudai, ir tada jau bus gavę Anglijos ir Amerikos sutikimą tų šalių užgrobtą legalizuoti.

Tos visos tautos privalo kovoti prieš tokį sutikimą leisti Sovietams sauvabauti jų šalyse. Lietuva ir kitos buvusios Rusų pavergtos šalys apsisprendė visiems laikams būti laisvos ir nepriklausomos 1918 metais, ir tą pati Rusija, Lenino ir Stalino parašais, patvirtino.

Niekas nereikalauja kad Sovietai, kuriuos pereinatas karas pagimdė, iš naujo balsuotų kokios valdžios formos Rusai norėtų. Tikrai žinome jeigu tokie balsavimai butų, Rusai balsuotų už demokratišką valdžios formą, komunizma bloksdami į sąslavyną.

Lietuvos žmonių balsavimo reikalui turės progą pasisakyti Amerikos Lietuvų Seimas šaukiamas Vasario 5-6, New Yorke. Kadangi pereinamo karo metu Amerika kariavo ir pravedė tautų apsisprendimo teisę, niekas neturi teisės jos keitinėti ir taisyti kitaip, ypač kad į šį karą stodama Amerika paskelbė Atlanto Deklaraciją ir prizadėjo atsteigti šalis tokias kokios jos buvo pirm šio karo iškilimo.

•DŽIOVA Amerikoje nuo 1904 metų tiek nugalėta kad iš pirmos mirėjų daugumu vietos pastumta į septintą ir mirimų skaičius numažintas 75 nuošimčiais. Tačiau nežinurint to, 1942 metais šioje šalyje nuo džiovos mirė 60,000 žmonių ir ji vis tebėra didžiausia žmonių žudytoja tarp 15 ir 45 metų amžiaus. 1943 metais apsiereiskė naujas susirupinimas kuomet džiovininkų skaičius žymiai pasoko.

•PASAŽIERINIAI lėktuvai per Atlantiką gali atlikti 3200 mylių kelionę skrisdami po 165 mylias į valandą. Po šio karo, dalykai žymiai pagerės, ir išstobulinti lėktuvai vežios pasažierius oru kas kelios valandos iš Amerikos į Europą ir priešingai.

ALGIMANTAS

Dr. Vincas Pietaris

(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

— Argi sveikas nežinai kad Gudas ir nusičiaudėti negali be klykavimų ir be galkšėjimų? — užmetė Algimantas. — Piliš iš mūsų neisbėgs. Ji mūsų nagų nevens. Jeigu mes vėtra į ją lausmės tai ir pats žinai jog žus mūsų nemaža. Na o ar to verti Gudai kad mes kištume savo galvas po jų kardais? Palaukim! Apstosim pili aplinkui ir netrukęs badas išvys juos iš pilies ant lygaus lauko. Na, tada ir bus laikas, — tramdė Algimantas.

Jau sutemo gerai kada paskutiniai Algimanto vyrai išlipo ant Nemuno kranto, persikėlė į Gardiną pusę. Ant pilies kuorų degė ugnis, bet į jų liepsną nesišubino liandis į pagalbą Gardinui, priešingai, visi džiaugėsi jog antgalo radosi galintis sutramdyti piktą Aršųjį su jo plėšikais Gudais.

Antvytojaus priešpiečiai ties pilies perkasu sustojo du Algimanto kareiviai ir pareikalavo jo vardu kad Aršusis pasiduotų su pilim. Žinomas dalykas jog tas jų pareikalavimo neįpildė, ir tokiu būdu prasidėjo Gardino apgulimas.

Naudodamasis tuo jog be jokių kareivių prietaisų Algimantas nieko negalėjo paveikti su gana tvirta piliimi, Aršusis visą pirmą dieną stiprino pilį ir davė pasisij nuvargusiems kareiviams, siųsdamas į darbą tikrai buvusius piliję.

Algimanto gi kareiviai stvėrėsi pirmiausia už spatų ir ėmė rausti gilų perkasą aplinkui visą pilį iki upės krantų, kad Aršusis negalėtų daug pikto padaryti, netikėtai išpuolamas su saviškiais iš pilies. Gardino piliš atsidadė dabar apgulos stovyje.

I vakarą viskas buvo atlikta: ir perkasas, ir krantas-pylimas. Guldami Aršiojo kareiviai pranašavo jog rytoj ausras brėkstant Algimantas versis urmu į pilį, delfo visi tikišės anksčiau sugulti.

Nakties metu Sudaviskiai, nežinia kaip, prisitaikė ir pasirupino paveržti likusius pas Gardiną piličius perigus, luotus ir laives ir paleisti Nemunui, kad negalėtų tie kokioje dėtoje persikelti per upę. Ir reikia pridėti jog šitai jie padarė laiku, nes iš vakaro, pamatęs Algimanto pagamintą pylimą, Aršusis pradėjo manyti ar ne geriau jam būtų išbėgus, ypač kol tai jis gali padaryti be jokios skriaudos savo kareiviams. Tiesa, šita mintis buvo ne jo, tikrai vieno Gudų bajorų ir po valandėlį apmąstymo Aršusis ją permainingai nusprendęs kad išbėgti visada galės ir kad gailėtis žmonių nėra ko. Bet jeigu jisai būtų pasiskubinęs, arba jeigu būtų Algimantiskiai pasivėlinę, tai kažin kaip būtų toliau viskas susidėję.

Sustatęs nakties sargus, Algimantas ryžosi pasiteirauti su saviškiais kaip elgtis imant pilį ir kaip ją paimti. Jauni vyrai patarė vėtra įsilaužti, nežiurint to jog tokiu būdu imant gali ir daugelis svieto žuti. Suaukę vyrai tarė pirmiausia pagaminti ikvaliai prietaisų pilies vartams ir sienoms ardyti. Jais išgriovus sienas, tada tik laužyti į pilį.

— Kokį tu duosi patarimą, Bartninke? — prakalbino Algimantas tą iškliotylėjusį vyrą.

Bartninkas buvo karštas vyras nuo priginimo, bet amžius ir prityrimas išmokino jį daug darbų, ypač kareiviškų, atlikti be karštavimo, jeigu tikrai nespėjo kuo nors kas suerzinti jo jausmų. Delto ir jis dabar klausydams kitų kalbas ir apmąstydamas Algimanto padėjimą, toli į šalį numetė savo prigimtą karštumą ir paklaustas atsakė:

— Mano patarimas ne kas. Paimti pilį gali ir vienu ir kitu būdu. Bet kaip man rodosi tai tau, kunigaikšti, geriausias tas budas prie kurio mažiausia žus mūsų kariuomenės vyrų. Jau ne tik delto jog kiekvieno žmogaus gaila, bet dar ir delto jog šitų visų vyrų ne syki dar reikės gal kovose su Aršioju ir kitais. O karui vis reikia vyrų.

— Taip! taip! — sušuko keli senyvesni vyrai.

— Taip! — pridėjo ir vienas iš telkiančio Rusko pulko, vardu Marma. — Gera tai mintis, tikrai ne visai. Nereikia užmiršti, man rodos jog Aršienė renka pagalbą savo vyrui skubina. Nereikia tat užmiršti kad kiekviena užvilktą dieną gali duoti Aršiajam kareivių pulką.

— Ir tai tiesa! — tarė Bartninkas, —

bet sveikas neatsižvelgei į tai jog kiekviena diena daugina ir mūsų pulkus. Ir jeigu viena užvilktą dieną gali duoti Aršiajam kareivių pulką tai mums ji duoda po pulkelį ištikrųjų.

— Bet mes atitraukiam žmones nuo darbo, — spyrėsi Marma.

— Dabar vėlyvas ruduo, — atvertė Bartninkas, — ir laukų karšti darbai senai pasibaigė. O kiti darbai gali ir palaukti.

I bylą vis daugiau kibo vyrų, ginčai vis plačiau sklido. Negalėdami pagalios nuginėti vieni kitus, visi ryžosi išpildyti tai ką lieps kunigaikštis Algimantas. Tas ne tik sutiko su Bartninko žodžiais, bet dar prie jų pridėjo:

— Ne tikrai vėtra laužtis į pilį neverta, bet ir visai nėra gana svarbių priežasčių imti ją urmu. Maisto yra piliję tik kelioms dienoms. Išsibadėję, ką jie darys? Išeis patys iš pilies, kad prasimuštų per mūsų eiles, arba kad pasiduoti. Ir verždamies į pilį mes vis vieną dieną darbo neatliksim. Reikės kelių dienų.

— Taip! taip! — sušuko daugumas.

— Taip ką gi mes iškirsim verždamiesi į pilį? — užklauso Algimantas ir pridėjo: — porą dienų!... Na o kiek svieto žus be reikalo! Kiek sužeistų be reikalo vaitos? Ir tai del poros dienų!

Po šitų žodžių sutiko visi laukti ir marinti Aršųjį badu.

— Na, netikėjau kad Algimantas tokis butų, — kalbėjo Bartninkas ir Marma. — Jaunas vyras, o elgiasi su tokiu apskaitliavimu ir atsargumu, kaip gali elgtis tikrai senas, prapratęs prie karo nuo mažų dienų.

Didelis buvo Aršiojo nusiminimas kada jis pamatė savo pilį apsupatą pylimu iš lauko, anapus kurio pasislėpę priešai, grąsindami piliai, patys beveik nieko nebijojo. Bet dar didesnis buvo jų nusiminimas kada sekančią dieną iki vakarui nesulaukę užpuolimo, suprato koksai jiems galas lemta. Kad įpykdinti Sudaviskius ir prigundinti juos užpuolti pilį, Gudai, užlipdami ant sienų, dergė juos visokiais budais ir erzino.

Bet viskas buvo veltų: išjuokimai ir visoki dergimai skriejo oru kaip tušti balsai, sukeldami juokus.

Tikrai išreto koks vyras atsiliepė: — Palauk! Neuzilgo atsiliepsim!

Tik retkarčiais koks smarkiai paleistas kilpinio šuvis nulėkė į pilį, arba iš pilies.

Netikėtai užsidaręs Aršusis Gardine pritruko maisto nuo pirmų dienų. Nors jis iš pirmų dienų suprato kokių būdu nori Algimantas Gardiną paimti, vis tikrai jis ryžosi lukėti truputį, kad pažūrėti ar neišgelbės jo koks netikėtas atsitikimas, ir vis tikrai jam buvo malonu galutinai pamatyti kad Algimantas išsivadėję ištikrųjų imti Gardiną į jėgą ir lauks kol badas užsidarinsius neišvys.

— Kada nustojo jau visų vilčių, surinko Aršusis savo vyrus pasitarti.

— Vyrūčiai! — atsiliepė jisai. — Valgio už poros dienų neliks mums visai, nors ir taip mes ne prabangiai jį aikvojame. Mums kitaip neišvengia kaip arba pasiduoti, arba stengtis prasimušti per priešų eiles ir bėgti kurie ištruksime, į Dainavą. Ką jūs į tai sakysit?

— Ot, kaip tu padarysi taip ir bus gerai! — atsiliepė už visus vienas senas kareivis.

— Teisybė! — pritarė ir kiti.

— Jeigu taip tai paklausykite ką aš sumaniau. Pasiduoti mes visada suspėsime, — kalbėjo Aršusis.

— Taip! — sušuko keli balsai.

— Kad prasimušti, reikia palikti Algimantui pilį su visu labu kurį mes čia surinkę sugabenom. Ar neįsitingiau bus padariusi taip: mes neturim maisto, o pas Algimantiskius jo ikvaliai, tai sakau, ar nepabandyti mums atimti maisto iš Algimantiskių. Dabar jie, kaip matyti, apriimo ir nelaukia mūsų puolimo iš pilies. Delto šitas darbas gali ir pasisekti.

— Na, ir teisybė! — atsiliepė ir vienas ir kitas balsas.

— Įgiję maisto mes galėtume ir ilgiau laukti čia piliję, kol nesurengtų prigulinčią atkirtį mums kunigaikštienė, — traukė toliau kalbą Aršusis.

— Ant Algimanto! Ant Algimanto! — suriko pulkų viršininkai.

— Atleisk man paikam, — atsiliepė

Dabar pats Laikas Jums užsisakyti

Gausit dov an puikų 1944 m. Kalendorių

(PASTABA: Seni skaitytojai pridėkit 10c kalendoriaus įvyiniojimo ir persiuntimo kaš tams padengti)

Dirva metui vis \$2

TIEMS KURIE PASISKUBINS ATNAUJINTI
ARBA NAUJAI UŽSIRAŠYS DABAR!

Dirva dar vis duodama už \$2.00 visam metui tiems kurie atnauja savo prenumeratą neveluodami, kaip tik pasibaigia, ir tiems kurie dabar naujai užsirašo. Del karo meto visko pabrangimo, laikraščio leidimo kaštai labai pašoko, bet Dirva stengiasi buti jums prieinama kaina. Apširupinkit Dirva dabar, užsimokėkit prenumeratą laiku, palengvinsit jai eiti.

Jūs turit daug savo draugų ir giminių, išrašykite jiems Dirvą už \$2.00, arba pakalbinkit, lai patys užsirašo šį idomų, didelį ir nebrangų laikraštį DABAR, jie gaus Dirvą tik už \$2.00 visam metui.

(Išdekit į laišką \$2 ir įrašę pilną

savo adresą, siųskit

6820 Superior Avenue

Cleveland 3, Ohio

seno kareivio balsas. — Aš jau pasenau ir gal proto truputį nustoju, delto nepyk, kunigaikšti, ant manęs

— Be tokių ilgų prisitaikinimų, — nekantriai ištare Aršusis. — Sakyk stačiai!

— Ot, saulele šviesioji! — traukė Gudai. — Išpuolė iš pilies mes susiremsim beveik su visa Algimanto kariuomene, ir kad paveržti iš jos maistą turėsim ją pergalėt. Argi tai mes galim padaryti? Bet tegul galėtume, tai vis nemaža ir mūsų žūtų. Kokia laimė mūsų butų toliau? Ar mes galėtume po šitokiam susirėmimui manyti apie prasimušimą per Sudaviskius, kad bėgti į Dainavą? — Ilgokai tokiu būdu senis dėsiningo, prirodydamas jog jeigu eiti iš pilies tai reikia eiti tikrai vien prasimušti per Sudaviskius.

Veltų Aršusis stengėsi sutremti Gu-

da, veltų jis rodė jog tokiu būdu padarys jie sau ne mažai bereikalingo ir sunkaus darbo, nes padavę dabar Gardiną į Algimanto rankas, paskui turės atgal imti. Viskas vienok nuėjo perniek. Nors pykdamas, o turėjo jisai sutikti su seno kareivio žodžiais. Bet sutikęs nuleido jisai ir galvą. Jo galvoje aiškiai blykstelėjo mintis jog syki Algimantui atiduotas Gardinas daugiau jam negryš. Gaila ir pikta jam pasidare, taip pikta jog net ašaros pasirodė akyse. Pakilęs jisai nubraukė ašaras nepatėmytinai kitiems ir liepė rengtis iš pilies.

Prasidėjo trusas. Ką tikrai galėjo, Gudai krovė į kišenių, kišo ančiun, ant žirgų dėjo, ko negalėjo su savim neštis degingo, kasė į žemę, arba metė į upę per pilies sieną.

(Bus daugiau)

AKRON, OHIO

Akrone darbai žymiai pakilo šio karo metu. Dirbtuvėse darbininkų skaičius pasidvigubino nuo 1940 metų, vienoje tik Goodyear Aircraft Corp. dirbtuvėje dirba per 30,000 darbininkų.

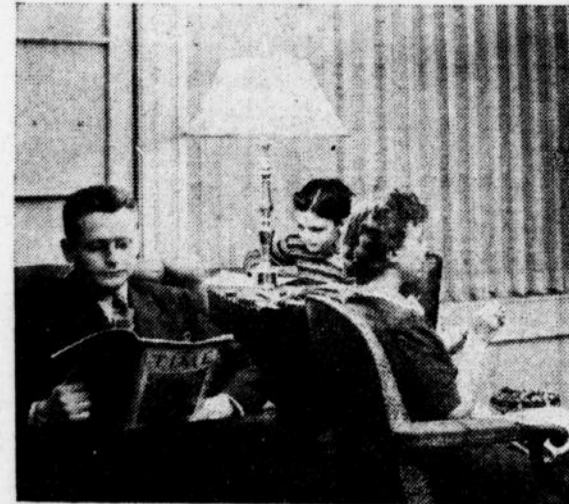
Skaiciuojama kad šioje srityje trūksta dar apie 6,000 darbininkų tik karo darbams. Del stokos darbininkų Akrono sričiai valdžia tuo tarpu neduoda naujų karo reikmenų kontraktų.

Pačiame Akrono tik karo darbuose dirba virš 100,000 darbininkų.

Nežiurint dešimčių tūkstančių jaunolių išėjimo į kariuomenę, Akronas padaugėjo 20 nuošimčiais gyventojų skaičium del karo darbų. Mieste priskaitoma apie 290,000 gyventojų. 1940 metais buvo apie 244,000. Summit apskrityje dabar skaitoma apie 400,000 gyventojų.

“Dirvai” išsirašyti nereikia laukti pradžios metų—įdekit į laišką \$1 dabar ir “Dirva” lankys jus ištisą pusmetį.

Lengvas Budas Padėti Dėdei Samui Laimėti Karą

Taupymas elektros yra gal but lengviausias dalykas kurio iš mūsų prasoma paaukoti. Neprasoma užgesinti šviesos reikalingas mūsų saugumui arba patogiam matymui, arba liautis vartojus reguliarius padarus virimo, kepimo, šaldymo, valymo, mažojo ar prosijimo—tikrai taupymo elektros kurią mes gal aikvojame bereikalingai.

Čia pridėtas paveikslas rodo kaip viena šeima gali taupyti elektrą sutraukiant arti kedės prie vienos geros sight-saving lempos ir naudojantis jos šviesa savo darbu. Tas gal reikalaus pertvarkyti juos baldus kambaryje, ir tikrai reikalinga bus gera sight-saving lempa tam tikslui. Pristatius dirbit, siuti ir skai-

tyti prie vienos geros lempos, reikla neužmiršti užgesinti lempas kitose vietose kur jos neavartojamos, ar sklepe, ar virtuvėje ar meigame kambaryje. Kadangi Clevelando srityje elektros įiegos nestokuoja, tai prasoma taupyti elektrą suatupymo kuriuos reikalingos elektros gamybai, kaip tai anglis ir metalai ir darbo įiega, ką suatupydami mes prisidėsime prie karo pastangų patumėjimo.

DUOK žmogui šviesą — jis pats atras sau kelią. Kas platina Dirvą — tas platina šviesą.

DIRVOS 1944 KALENDORIAI

Persiuntimui reikia pridėti 10c.

- Vėliava ir Bomberis virš Jūrų
- Laisvės Stovyla ir Lėktuvai
- Žiemos Vaidas su Briedžiais
- Kariai ir Slaugė su Vėliavom
- Žiema Ukėje
- Prezidentas Roosevelt
- Mergaitė su Šuniukais
- Mergaitė su Paukštukais
- Darius ir Girėnas
- Gražuolė
- Lietuvaite su Vėliava
- Kražių Skerdynė
- Šv. Antanas ir Jezus Kudikis
- Šv. Marija Mojinė
- Kristus Alyvų Darže
- Šventa Šeima
- Paskutinė Vakariene

DIRVA
6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio

JAUTI BLOGAI? VISIŠKAI PALENGVINSITE SAU —ŠIUO MODERNISKU SVELNIU BUDU

● Kuomet kankinatės vidurių užkietėjimu—farnos neveiklios, skauda galva, nėra energijos—palengvinsite sau šiuo modernisku būdu—krantykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga kramtomą guma vidurius liuosuoja švelniai ir tikrai. Milijonai žmonių naudoja FEEN-A-MINT. Tik pakramtykite FEEN-A-MINT einant gult, naudokite tikrai pagal nurodymus ant pakelio. Sekanti rytą malonus palengvinimas jums pagelbės vėl jaustis puikiai.

10c

Telef. GLen. 1600

Superior Appliance Co. Sales and Service

12316 SUPERIOR AVE.

Mes Aptarnaujam ir Taisome mašinas. Atliekam gerą Radio taisymo darbą. Perkam Senas Skalbiamas Mašinas, Vacuum Valytojus, Radios. (5)

Skelbimai “Dirvoje”

50c už vieną kartą

tris kartus už \$1.00

Smulkūs skelbimai “Dirvoje”, kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, krautuvų išnuomavimas ar pardavimas, pajieškojimai, padėkos laišakai, galime patalpinti šia kaina.

AŠTUONIOS NAUJOS POLKOS AKORDEONUI

Major ir Minor Melodijose

Visos gaidos pirštams sunumeriuotos: Pianui, Bassai pažymėti raidėmis.

Music by N. Shkorka

- No. 1 Return Home Polk 25c
- No. 2 Longing for Home Polka 25c
- No. 3 Dancing Bride Polka 25c
- No. 4 Starting Wedding Polka 25c
- No. 5 On the Road from America to Africa, Couplet Dance 30c
- No. 6 On the Road from America to Russia, Couplet Dance 25c
- No. 7 On the Road from America to Germany, Couplet Dance... .. 25c
- No. 8 Three Generals on Tour, Couplet Dance 25c

Published by

N. SHKORKA CO.

4640 BROADWAY

Cleveland, Ohio

WATERBURY, CT.

WATERBURY L. T. SIULO
SAUKTI NAUJOS ANGLIJOS VEIKEJŲ POSEDI

A. L. Tarybos valdybos susirinkime, Gruodžio 17, plačiai svarstyta surasti budus kaip būtų galima daugiau sustiprinti įėjus paremti Amerikos karo pastangas greičiau laimėti karą, ir kartu prisidėti prie išlaisvinimo pavergtų tautų.

Karas Europoje gali pasibaigti bent dieną, Hitleris bus sumuštas, bet kas seka tada su mažomis tautomis? Kas gali atsitikti su Lietuvos Nepriklausomybe? Suprantama, Amerika pilnai mus užtars, bet Amerika turės įtikinti Angliją, Rusiją ir kitas Alijantų valstybes kad mes kovojam už visų laisvę, už pasaulio demokratiją, ir kad mes griežtai reikalaujam pildyti demokratiškus principus, taigi mes reikalaujam kad po karo kaip kitoms Ašies pavergtoms tau-

toms taip ir Lietuviams būtų sugrąžinta pilna laisvė ir nepriklausomybė.

Šiais ir kitais svarbiais klausimais Taryba susirūpinę ir sumanę kreiptis į Naujos Anglijos visuomenės veikėjus, organizacijų pirmininkus, profesionalus ir kitus Lietuvą mylinčius žmones ar jie pritartų suaukšti tokį kaip ir Naujos Anglijos suvažiavimą kur nors Worcester, Hartford, Waterbury ar kitur, kur visiems būtų patogų. Butų gerai kad visi kuriems rūpi Lietuvos likimas atsileptų greitai. Reikalinga kad dalyvautų visų srovių veikėjai lygiai, išskiriant komunistus.

Dr. M. J. Colney.

NUO REDAKCIJOS: Naujos Anglijos veikėjai kuriems rūpi tirti vienas galingas žodis už Lietuvą, lai pasinaudoją proga dalyvauti New Yorko šaukiamame Lietuvių Seime—ten bus ne tik Naujos Anglijos bet visos Amerikos Lietuvių balsas pareikštas. Ruoškitės į New Yorko Seimą!

BALTIMORE, MD.

WM. LAZAUSKAS TEXAS UOSTO SARGYBOJE. Vincas Lazauskas, per 18 metų tarnavęs Baltimorės policijoje, paskiau išėjęs visus specialius mokymus uostų sargybos, šiomis dienomis tapo paskirtas atsakomybėn vieton saugoti vieną iš gyviausių šios šalies aliejaus-gasolino uostų, Texas City. Jis paskirtas nauju Coast Guard kapitonu tame uoste.

Per tulą laiką šio karo metu Wm. Lazauskas tarnavo padėjėju prie Wilmington, Del., uosto sargybos vado, paskiau buvo prie Galveston uosto sargybos vadovybės štabo, dabar paskirtas vyriausiu vadu Texas City uosto sargybos.

●**GYVATES** vadinamas kobra Indijoje laikoma už šventas. Jos naikina žiurkes, taip kad sumažina buboniškos plėgos ir kitų žiurkių išnešiojamų ligų plitimą.

Kaip Amerikiečiai Užima Salas

Šiame vaizde parodoma Amerikos kariuomenės išlipus iš valčių brenanti į Makin salą, kur iš tolo apšaudyti Japonai buvo priversti pasitraukti ir Amerikiečiai turėjo progą prisiurtinti ir išlipti.

●**CITRINAS** arba lemons turi didesnę nuosimintį cukraus negu saldusis arbutas. Taigi, skonis ne visada pasako teisybę.

●**AMERIKOS** karo išlaidos per fiskalį 1943 metą buvo 11 kartų didesnės negu 1941 metais.

AKINIAI

galima gauti pas

D-RĄ MATULAITI

(Lait)

7829 Euclid Avenue

"LAIKYK LIKTARNĄ DEGANČIA... ir saugokis nuo Gyvačių"

Buvo laikas kada šis patarimas buvo labai naudingas Clevelande. Apie 1820 metus atgal—tą metų kai "Cleveland" pirmą kartą buvo pažymėtas U. S. cenzė (gyventojų 606)—sakoma "ši vieta turėjo daugiau barškantių gyvačių negu žmonių".

Barškantių gyvatės išnaikintos jau senai.

Kovok su Aikvojimu!

Taip yra pigu ir patogu šiandien turėti šviesą kad dažnai nepamatom jog palikom be-reikalingai degančią.

Dabar jūs valdžia prašo jus taupyti elektrą... taupyti kritišką anglicą, transporto, darbo įrenginių ir kitų būtinų žaliavų reikalingų elektros gaminiui ir jos patiekimui.

Neaiškok elektros—vartok tik kiek reikia, bet susiklausk kiek išvartoji!

bet nuo tada šios srities žmonės susidūrė su daug kitų pavojų. Visada jie "turėjo liktarnas degančias"—ir visada jų bendruomenė išėjo stipresnė ir geresnė.

Pereitą metų, ketvirtadalis milijono vyrų ir moterų dirbančių įmonėse Didžiojo Clevelando srityje pagaminom produktų už virš tris milijonus dolerių... beveik viską karui! Tai atlikti, jie turėjo "laikyti savo liktarnas degančias" visą parą aplinkui, septynias dienas savaitėje. Be didžio pagerinimo modernios elektros šviesos, jų toks gausus produktivumų būtų buvęs negalimas.

The Illuminating Company's pareiga šitaime buvo permatyti, ir patenkinti, tą milžinišką padidėjusį reikalavimą šviesos ir įjegos patarnavimo koki karas pareikalavo.

Iš priežasties savo \$35,000,000 praplėtimų

programo kurį ši Kompanija pradėjo suvirš du metai prieš Pearl Harbor, visokis pareikalavimas elektros patarnavimo karo produkcijai ir visiems kitiems tikslams buvo išpildytas... ir laiku! Tas reiskia laisvą pramonės veikimą... vieną iš daugybės pavyzdžių kaip laisvė planuoti, statydinti ir gaminti, pagelbėjo Amerikos kariuomenės įjegos pakreipti karą į kitą pusę.

Kada pergalė bus laimėta—kada mūsų vaikiniai ir mergaitės vėl sugrįš—pajėgos įrengimai kuriuos ši kompanija įrengė karui bus pilnai pavesta taikos meto vartojimui. Tada elektra atliks daug naujų, beveik netikėtinu darbu jums—darbų kurie padarys jūsų darbą gausesnį, jūsų gyvenimą malonesnį.—THE CLEVELAND ELECTRIC ILLUMINATING COMPANY.

The Illuminating Company

CONDENSED STATEMENT OF CONDITION, DECEMBER 31, 1943	
ASSETS	
Cash on Hand and in Banks	\$159,166,250.76
United States Government Obligations	481,504,409.02
Stock in Federal Reserve Bank	988,500.00
State, Municipal and Other Securities	14,652,401.31
Loans and Discounts	174,427,234.54
Banking Premises	4,912,767.80
Other Real Estate	1,188,204.38
Other Resources	2,208,155.50
Customers' Liability on Acceptances	116,027.72
Total	\$839,163,951.03
LIABILITIES	
Capital Stock	\$13,800,000.00
Surplus and Undivided Profits	10,154,436.70
Reserve for Contingencies	2,172,504.88
Capital Notes	11,000,000.00
Retirement Fund for Capital Notes	1,500,000.00
DEPOSITS	
Demand	\$413,716,202.22
U. S. War Loan Deposits	91,384,150.51
Time	269,287,845.20
Estates Trust Department	15,661,180.40
Corporate Trust Department	2,737,406.78
Total	792,776,785.11
Accrued Taxes, Interest, etc.	3,206,763.41
Other Liabilities	4,437,433.21
Acceptances Executed for Customers	116,027.72
Total	\$839,163,951.03
Contingent Liability on Loan Commitments—\$2,882,140.16	
United States Government Obligations carried at \$17,445,274.70 are pledged to secure public funds and trust deposits and for other purposes as required or permitted by law.	
We welcome in 1944 individuals and corporations seeking new or additional banking services.	
50 YEARS OF BANKING USEFULNESS	
46 Convenient Offices	
Out-of-town: Bedford • Lorain • Painesville • Willoughby	
Member: Federal Deposit Insurance Corporation Federal Reserve System	

●**GRENLANDIJA** turi po 1 gyventoją ant kiekvienų 50 kvadratinų mylių ploto.

SEDAKOFF

VAISTAS NUO SALCIO
TAI GYDYTOJO RECEPTAS

Greita Pagalba nuo Gerklės Uždegimo, Paliuosuoja atskosėjimą, stimuliuoja ir paliuosuoja užsikimšimą plaučių. Ypatingai geras nuo naktinių kosėjimų, šalčio ir užkimimo. (1)

Eclair Cut Rate Drugs

7600 ST. CLAIR AVENUE
Kampas E. 76 St. Cleveland, O.
Telefonas EN. 9202

KAIMYNIŠKOS
UŽEIGOSBROTHERS CAFE
LIETUVIŠKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus
Lietuvius atsilankyti.

Atdara nedėdieniais.

KAZYS LEIMONAS, Sav.

STONIS TAVERN
LIETUVIŠKA UŽEIGA

"Kur alus skanesnis"
"Arieklė šiltesnė"

ALUS, DEGTINĖ, VYNAS,
UŽKANDŽIAI

584 Euclid Avenue
Ant U. S. Route 20

Kazys Stonis, Savininkas.

WICKLIFFE, OHIO

SUPERIOR-
RUSSELL INN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

6824 Superior Ave.

LIQUOR WINE BEER

Vieta kur sustoja kitų miestų
pravažiuojantys lietuviai

Helen Uršaitis Helen Dunbar
Savininkės

JACK GANSON
TAVERN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

24150 Euclid Avenue

Vieta, privatiškiems pokiliams,
Engagement Partėms, Vestuvėms
ir šlaip pramogoms.

Rezervacijai telefonuoti:

KE. 9782

Prie U. S. Route 20

Jack Ganson-Karabian, Sav.

Bėda Jums Rašte Moky-
tiesiems

Luko 11:52.

Pasaulis dabar yra labai nusiminęs ir nuliudęs, vardiškai krikščionija visai nebūti Viešpaties dvasios, ganytojai atsisakė nuo Viešpaties. (Jera. 23: 1e.) Apakino juos kad nematytų nei Dievo plano nei jo tikslo. Mylintieji Dievą žmonės negali skaityti Biblijos, ganytojai jiems uždraudžia. Pastebėjime kad Viešpaties dvasia pakels vėliavą prieš vėliavą, mūsų priešą. Vėliava reiskia tiesos apskymas apie Karalių Dievo ateičiai, o vėliavas reiskia tuos kurie atitraukia nuo tiesos. (Sv. Jono Evang. 8:44e.). Apakant žmonijai Viešpaties antrą sugrįžimą ir ką toji karaliuja reiskia žmonijai, nors ir dabar prisiema apskaiti kad šitie vargai reiskia Dievo rustybę pasauliui. Mes Biblijos pamokslą privalome visuomet pareikšti, kad tik per Dievo karalių įkurimą žmonės gaus ramybę, bet ne per mirtiną žmogų. Dievo žodžio apskaitojai galės sakviti žmonėms kad Mesijo Karalius sustabdys ant žemės karą ir isteigs amžiną taiką, jo karaliuoj nebus išnaudotojų kurie dabar spaudžia ir vargina žmones; nebus daugiau beširdžių politikierių kurie dabar nuskriaudžia žmones vadindami save jų atstovais; netus nei vieno netikro pranašo kurie neleidžia skaitviti švento Rašto ir pažinti tiesos. Tikrasis Karalius įkurs teisingą valdžią su lygybe; žmonės per teisingą Kristaus valdžią bus atsteigti į proto ir kuno tobulybę ir numirusieji bus sugrąžinti iš kapų, bet ne pragaro. (Evang. Sv. Jono 5:28-29e.) Skaityk Bibliją, rasi tiesą. Wm. Shmukus, 1150 E. 76 St., Cleveland 3, Ohio.

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

(Skelbimas)

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

JONAS T. DERIGHTER IŠRINKTAS
CITY CLERK

John T. DeRighter

Mūsų tautietis Jonas T. DeRighter (Diraitis) laimėjo žymią vietą Clevelando miesto savivaldybėje, tapęs išrinktas City Clerk vietai dviejų metų terminui. Budamas stipriu Demokrato partijoje, jis galėjo tą vietą pasiekti.

Miesto Taryba, pradėdama savo terminą, pirminiam posėdyje renka savo raštvėdį. Symet Demokratai turi 17 iš 33 tarybos atstovų, taigi kaip turinti didumą partija išrinko savo partijos narį City Clerk pareigoms. Jonas T. DeRighter buvo nominuotas tai vietai Demokrato kokyse prieš kelias dienas ir pirmadienį, miesto tarybos pirmame posėdyje, išrinktas.

Demokratai išrinko savo narį miesto tarybos atstovu ir tarybos pirmėdžiu — Michael M. Lucak.

Republikonai, pirmą kartą pora dešimčių metų perėję mažumą, tą savo pralaimėjimą užleido su dideliu trūkumu, kuri sukėlė miesto tarybos posėdyje. Tačiau trūkumavimas jiems nieko negebėjo.

Jonas T. DeRighter yra atstovas Ohio Legislaturoje, ir Lietuvių banko sekretorius.

Namų Savininkams

Lietuviai namų savininkai malonėkite įsitęmty ateinanči susirinkimą: bus laikomas trečiadienį, sausio 12, Lietuvių salėje. Šis susirinkimas bus vienas iš svarbiausių ir įdomiausių kiekvienam savininkui kuris esate narys. Bus išduota metinės apyskaitos iš nuveiktų darbų praėjusiais metais. Bet dar svarbesnis bus tuo kad dalyvaus Amerikiečiai kalbėtojai, kurie moka išaiškinti namų savininkų reikalus ir bendrai kokia rolę mes galime sušlūsti budami organizacijoje ir pavieniais. Todėl nepraleiskit progos, bukit šiam susirinkime visi ir visos kurie tik esat namų savininkai; nėra reikalo būti nariams šios organizacijos, jūs padarysit sau daug naudos vien tik atsilankymu į susirinkimą.

K. Staupas, Pirm.

AUKOKIT DESIMTUKĄ

Clevelande ir Cuyahoga apskrityje prasidėjo "March of Dimes" vėjus, rinkimui dešimtukų palaikymui kovos su infantile paralyzium. Tas fondas įsteigtas Prez. Roosevelto gimtadienio sukakties paminėjimui, rinkimais aukų visoje šalyje gydymui to paralyžiaus.

Vėjus baigsis sausio 30. Do-vanokit savo dešimtuką tam tikslui.

Perėita meta sukelta \$110,000, symet tikimasi tą sumą viršyti.

•1943 METAIS trafiko nelaimėse Clevelande užmušta 109 asmenys per ištisą metą. 1942 metais tokių mirčių buvo 127.

Tik 1939 metas buvo kitas žemas trafiko nelaimių metas — ta meta buvo užmušta 115 ir už tai Clevelandas buvo pripažintas vienas iš saugesnių miestų trafiko žvilgsniu.

1944 metų pirmą automobilio auka buvo Emelio Astorino, 52 m. amžiaus, nuo Orange av. jis buvo sužeistas sausio 1 d., mirė sausio 3 d.

RUOSKITES TAKSAMIS

Nors pildėt takų blankas už 1943 metus pernai ir nors mokėjot taksus, tačiau ir šmet gausit income tax blankas ir reikės juos padaryti pareiškimus. Income Tax ofisai randasi Midland Bldg., ten reikės kreiptis.

DONO KAZOKŲ
CHORAS VAIDINS
SEKM. SAUSIO 9

Gen. Platoff ir jo Dono Kazokų Choras iš šokių atvyksta vienam iš savo metinių pasirodymų Clevelande, dalyvaus Music Hall, šį sekmadienį po pietų, sausio 9, su įdomiu dainų ir šokių programą.

Norintieji pamatyti tą puikų perstatymą gali pasinaudoti proga. Tikietai \$1, 1.50, \$2, \$2.50 ir taksai.

Perėita sezoną ši pasaulyje pragarėjusi organizacija ne tik traukė didžiausias minias kur tik atsilankė, bet per metą išpildė 224 koncertus.

Per 17 metų kaip jų organizacija pradėjo veikti choras apeliavo pasaulį išpildydamas virš 4,000 koncertų. Jie atlieka puikius kazokų šokius, taip pat eilę Rusų liaudies ir šiaip dainų ir bažnytinių giesmių, taipgi naujausių Sovietų dainų.

1943 METAIS nuostoliai nuo gaisrų Clevelande buvo apie 20 nuos. mažesni negu 1942 metais. 1942 metais nuostolių buvo už \$3,770,000, o 1943 metais už \$2,470,000.

MUSŲ KAREIVIAI

Albertas Wallis buvo sunkiai sužeistas einant tarnybos pareigas, Oregon valstijoje, laike pratybų. Apie tai jo tėvai gavo pranešimą.

Banionių abu sunai, Algridas ir Bill buvo parvykę pas tėvus šventėms, vienas pagre-tu kito, abu jiedu gavo progą pabūti kartu tik vieną dieną.

Sgt. Antanas Dumčius, su savo žmona, lankėsi pas tėvus, pabaigė Kalėdas švęsti jiedu vėl išvažiavo atgal į Florida. Sgt. Antanas tarnauja prie lėktuvų prižiūrėjimo.

Pfc John Simonaitis vėl apsilankė Clevelande, gavęs keliolika dienų liuoslaikio. Viešis savo seserį. Jis prisilaiko Perrin Field, prie Sherman, Texas, tarnauja prie lėktuvų prižiūrėjimo.

Walter Peckys, 19 m. amž., Juozo ir Ursulės Peckų sūnus, nuo 9710 Henderson av., Sausio 4 išvyko karinėm tarnybom. Tėvai išleido jį palinkėdami visokių laimų.

GIMIMU KAIP VISOJ LIETUVOJ

1943 metais Clevelande gimė 22,066 kūdikiai, tuomi padaryta naujas aukštas gimimų rekordas. 1942 metais gimė 21,887 kūdikiai, o 1941 metais — 18,540.

Visoje Lietuvoje nepriklausomo gyvenimo laikais gimimų budavo iki 27,000 metuose.

LANKESI IŠ DETROITO

Clevelande lankėsi švenčių metu p. Balčiūnienė iš Detroito, pirmiau gyvenus Clevelande.

PASTU prenumeratą galima siųsti ir iš Clevelando. Kas neturi laiko atėiti administracijai gali pasiųsti laišką \$2 su pilnu savo adresu.

PARSIDUODA KRAUTUVE

Cigaru, seldainių parduotuvė, tas patis savininkas 16 metų. Noriai įrodys \$1200 savaitinių inėgų. Randasi gatvėkarių skerskelėje, nėra kompeticijos. Smulkmenų klauskit 2949 Woodhill Road. (1)

KAMEARYS ISSINUOMOJA

Vyrui arba merginai, Lietuvių šeimoje. Kreipkitės vakare po 6 val., sekmadieniais nuo 9 ryto iki 5 vakare. 1439 E. 92nd Street. (2)

KAMEARYS ISSINUOMOJA

Lietuvių šeimoje, vienam vyriui; arti Lietuvių bažnyčios ir kitų biznių. Klauskite informacijų Dirvos Admin. 6820 Superior. EN. 4486

Parsiduoda 3 Namai

Ant E. 33 st., 7 šeimos ir štoras

Klauskit telefonu arba rašykite.

Klaspkit telefonu arba rašykite.

Telef. tarp 6 ir 12 val. EX 0417

7605 Star Avenue

Karalienė Užsiruko

Ši senyva moteris vadinas karalienė Gilberto salų gyven-tų. Jai uždega cigareta vienas Australietis leitenantas la-kunas, kurį ji pažino jaunystėje, dabar jis sugrįžo kaip kariautojas.

4-TA WAR LOAN
PRASIDĖS SAU-
SIO 18

Ketvirtas War Loan Vajus nustatytas pradėti Sausio 18 ir visoje šalyje bus bandoma sukelti 14 milijonų dolarių.

Clevelande ir Cuyahoga apskrityje reikės sukelti \$208,000,000.

GASO KOMPANIJA
NEPATENTUOTA

Jau keli metai eina bylinėjimas del numazinimo Cleve-lando ir apielinkės gaso naudo-tojams kainos. Pirmiau jau East Ohio Gas Co. buvo rasta perdaug imanti už gasą, byla atsidurė aukštesniame teisme.

Pagaliau paskelbta kad Suv. Valstijų aukščiausias teismas taip pat pripažino gaso kom-paniją imant perbrangiai už gasą. Tokiu būdu miesto val-dyba kuri vedė bylą prieš gaso kompaniją laimi. Jeigu dabar ta byla patvirtins Ohio valstijos trijų žmonių komisija, vi-si gaso naudotojai galės gauti atgal permokėtą dalį pinigų.

•PER 1943 METUS Cleve-lando srityje išdirbtą įvairių pro-dukto už 3 milijonus dolarių — tris kartus tiek negu kada ge-riausiais taikos metais.

ŠOKIAI IR KORTAVIMAS
RAUD. KRYŽIAUS NAUDAI

Sekmadienį, Sausio 23. nuo 2:30 val. po pietų, Sv. Jurio parapijos auditorijoje atsisbu kortavimas ir šokiai, to paren-gimo pelnas skiriamas Ameri-kos Raud. Kryžiaus naudai.

Visi prašomi nesivėluoti, atėiti anksti, turės smagų popie-tį. Dovanos prie įžangos ti-kių, įžanga tik 50c.

Komisija.

LVS SUSIRINKIMAS

Lietuvai Vaduoti Sąjungos 1 skyriaus susirinkimas bus laikomas Dirvos redakcioje, penktadienio vak., Sausio 21. nuo 8 val. Nariai prašomi dalyvauti, yra labai svarbių rei-kalų.

Lietuvių Salėje

Ateikit į Lietuvių salę pasi-lošti ir smagiai praleisti vaka-rą su savo draugais. Šios su-eigos buna antradienio, ketvir-tadienio, penktadienio ir šeštadienio vakarais, nuo 8 val. įvyiai. Paremkit savo klubą ir Lietuvių salę.

AR ŽINAI kad įvyksta
Svarbios Paskaitos?
Kalha Jurgis Vanagas
CLEVELAND, OHIO

Prakalbos atsisbuna kas ketvir-tadienio vakarą, nuo 8:00 val., an-tras-šio Peck's Hall, 1446 E. 82nd St. 3-čias aukštas (antros durys nuo kampo E. 82nd St. ir Wade Park Ave.). Įžanga nemokamai, rinklia-vos nebus. Rengia ir kviečia Sv. Rašto tyrinėtojai.

AR ŽINAI kad mes dabar gyve-name svieto pabaigoje?—Mat. 24.3. AR ŽINAI kad šio svieto kara-lystės gaista su didžiu trenksmu?—Dan. 2:44.

AR ŽINAI kad Karalystė Dievo jau prisitartino?—Luk. 21:31.

Daug įvairių dalykų sužinosit at-silankę į šias prakalbas paminė-tą vakarą. (Skelbimas)

AR ŽINAI kad prasideda didysis pasaulio grynėjimas arba atitaisy-mas?—Ap. darb. 3:20, 21.

ANOTHER REPLY TO MR. MOLEY

Mr. P. J. Zuris sent the following letter to the Editor of the Newsweek, in reply to Mr. Raymond Moley's article on the Baltic States:

In fairness to thousands of Americans of Lithuanian descent who are loyally doing their part for the war effort of this country, it behooves you to grant us space to answer some of the slurs and mis-statements flung at us and the country of our origin by Mr. Raymond Moley in your December 13 issue under the caption of "The Baltic States".

We Americans of Lithuanian descent have a right to resent the implications of Mr. Moley's epithet "hyphenated political groups". We fought in World War I for American victory and are willingly sending our sons to fight in this one with no apologies to Mr. Moley for our Americanism, which consists among other things, of full support of the ideals of the Atlantic Charter, the Four Freedoms, and the right of self-determination of all peoples.

Mr. Moley's unfounded attack on Messrs. Sumner Welles and William Bullitt for their staunch stand against the cynical attempts of Soviet Russia to subjugate Eastern Europe cannot go unchallenged. Both these gentlemen have spent years in diplomatic service and are authorities on international affairs. They realize that the division of Europe into spheres of influence holds very real danger for the nations directly affected and also the rest of the world.

"Not everything that is small is a nation", states Mr. Moley. We wish to add that size is no criterion. Russia with its 120 separate national groups is a much better example of that "hodge-podge of races, religions and nationalities" than Lithuania, as Mr. Moley is attempting to prove. Indeed, Lithuania with its 85% native stock, possessing her own historical traditions, distinct language and culture is a much better integrated nation than Russia.

According to Mr. Moley, Lithuania, Latvia and Estonia are "paper nations", created by the Treaty of Versailles, having no "long and legitimate national identity". This charge is easily disproved by a glance in any history book. Lithuania has been a national entity since the XIII century. No Treaty of Versailles could have set up "paper states" if their peoples had not been willing and capable of fighting for their freedom. Long before the Slavs were ever heard of, the Roman Tacitus (I century A. D.) describes the "peaceful and agricultural" Lithuanian nation. Yet Mr. Moley would have us believe that the Lithuanians are Slavs by origin. Numerous philologists and scientists, such as Sauerwein and Von Reclus, have proved the Balto-Lettic group has nothing in common with Slavic tribes linguistically, ethnologically or culturally.

Lietuviška
VAISTINĖ

Jonas Zvaskis, Savininkas
Užlaiko visokias naminės ir im-portuotas gyduoles nuo visokių li-gų, žaidų ir kitokių negerovių. Išpildo daktarių receptus atsakan-čiai. Kreipkitės į savo vienau-žio vaistinę visokiais reikalais.

HOTEL STATLER

Reikalauja VYRŲ del:
Licensed Firemen
Maliavotojo
Vidaus Prižiūrėtojo
Indų plovimo mašinos
Operatoriaus
Skalvimo darbu

Reikalauja moterų:
Indų plovimo mašinos
operatorės
Pastry kepėjos
Virėjo padėjėjos
Alga, maistas, uniforma sulgy darbo.

Kreiptis: Employees Entrance
Užpakalinė inėiga, Room 335
Kasdien 9 iki 6 val.

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

cooperation with its neighbors. However, Polish seizure of Vilnius disrupted good relations with Poland for some time. Impartial observers noted real economic and cultural progress and a marked improvement in the Lithuanian standard of living.

Mr. Moley's assertion that it would be better to permit Russia to be responsible for the Baltic States is inconceivable to the Baltic peoples in view of their experience of Russian Rule: arrests, executions, deportations of hundreds of thousands of their people to Siberia, not only under the Czarist regime, but also under the Soviet occupation of 1940-1941. They have had a taste of both Bolshevik "freedom" and Nazi "liberty", which do not recognize any of the human freedoms upon which the foundations of democracy rest, and will strive for complete national independence. If the Red armies return to the Baltics, the Lithuanians,

Latvians and Estonians will fight to the death for their freedom, even as they are now resisting the brutal Nazi occupation, for occupation by either of these two Powers means national annihilation.

Lithuania, Latvia and Estonia, which have been devastated by first the Soviet and now the Nazi occupation, are putting their faith in the Atlantic Charter. They should be admitted into the membership of the United Nations and allowed to participate in all deliberations, especially those involving post-war reconstruction.

Handing over the Baltic States to Soviet Russia will break down the confidence in the United States by all small nations. We are either fighting for the freedom of all nations, or for the aggrandizement of empires and thus sowing the seed of future wars.

P. J. ZURIS,
President, American Friends
of Lithuania.

Nors Pavėnuoti — Nuoširdys Naujų Metų Linkėjimai
FOREST HILL SERVICE CENTER
13527 SUPERIOR AVENUE
Cleveland 12, Ohio

BENT KADA — DIENĄ ir NAKTĮ

Kreipdamiesi į mūsų Laidotuvių Namus galite atlikti visus reikalus kas liečiasi dėl palaidojimo, grabo ir rūbų parinkimo, laikraščio pranešimo ir kapinių informaciją, ir, jeigu norite, žinokit išanksto visus laidojimo kaštus.

Grabas ir Patarnavimai nuo \$100, \$175, \$225, \$215 iki \$1000

LOREE A. WELLS

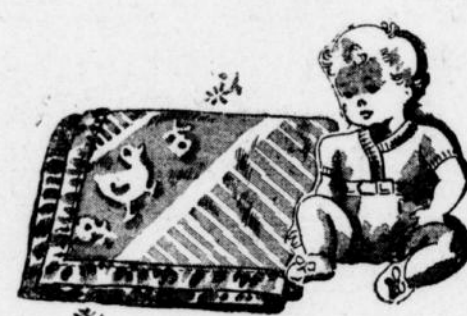
BEAUTIFUL FUNERALS

HOUGH AVE. prie E. 84 St.

CEdar 7038

MES DUODAM IR IŠKEICIAM EAGLE STAMPS

The May Co's Basement

TURIM VISKO REIKALINGO

Jūsų KUDIKIUI!

Kudikių "Baby Jean" Neperšlampa-

mos Kelnės . . . švelniai tinka 59c

Kudikių Batisto Suknelės . . . gra-

žiniai išsiuvinėtos 1.99

Kudikių ir Augesnių šilko Kojinės

nereg. . . mios 3 1/2 iki 6 1/2 19c

Kudikių Vilnoniai Šalikai . . . meg-

sti ružavi, mėlyni, balti . . . 2.99

Kudikių Flannelette Blanketai . . .

ružavi arba mėlyni 59c ir 79c

Kudikių Megsti Burnai Prausti . .

balti su apvedžiojimu 3 už 39c

Kudikių "Fruit-of-tre-Loom" Vaik-

čiojimo Kelnės . . . vatinės . . . 39c

Neperšlampa-pami Lopsiai Patiesalai,

tik ružavos spalvos 1.00

Kudikių Švelnus Marškiniai ir Ki-

monos . . . balti su ružavais arba

mėlynais apvedžiojimais . . . 59c

"Esmond" Blanketai . . . mios 36

x50 . . . apsiulėti, Nereg. . . 88c

Kudikių Megsti Vatiniai Marškiniai

Mios 2 iki 6 39c

Apsupami Blanketai . . . mios 30

x40 . . . minkšti ir švelni . . . 59c

Kudikių Megstos Juostos ir Vysty-

klai . . . minkšti, patogūs, po 29c

Kudikių Priėmimo Blanketai . . .

mios 27x36, ružavi, arba mėlyni

4 už \$1

"Comfort" Flannelette Parišalai . .

mios 27x27 . . . tuzinas \$1.39

Šiuos dalykus Nesiumčiam Paštu nei Telefono Nėskymais

The May Co. Basement

Bluskos ir Sweteriai

2.25

2.95

Populiārės su kukarda . . . trump-pom rankovėm, švelnaus rayon crepe-mėlyna, ružava, balta ir geltona spal-vi. Mios 32 iki 38.

Sloppy-Joe užsimaunami . . . 50% vilnos ir 50% rayon. Raudoni, ružavi, mėlyni ir geltoni, mios 34 iki 40.

The May Co. Basement